

A ZALAESZÉKTÖRZETI SZAKKÖZMUNKÁS TEZSŐTÁRSASÁG

100-éves története.

Szász Önzetlen év a köz szolgálatában.

Írta: Székelyhidi Vilmos.

Fotók és kópiák: Kovács György.

T a r t a l o m .

1./Bevezető.....	1-2-oldal,
2./Zalaszentgrót változása az időben.....	3-5-oldal,
3./Tűzesetek és azok oka, tűzrendészeti szabály- zat alkotása.....	6-12-oldal,
4./Széchenyi ödön szerepe a tűzoltóság szervező- ésben.....	13-14-oldal,
5./A zala-folyó és a tűzoltóság.....	15-16-oldal,
6./Tűzoltóváltásdíj, tűzorségi előfogat. Tűzjel- zés és riasztás módja.....	17-18-oldal,
7./A tűzoltóság szerepe a két világháborúban....	19- oldal,
8./Az Önkéntes Tűzoltóegyesület mintalapszabálya	20-29-oldal,
9./Tűzoltóeszközök felszerelések.....	30- oldal,
10./A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület elért eredményei a felszabadulás után.....	31- oldal,
11./A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület vezetősége és állománya 1982. augusztus 20-án	32-33 oldal,
12./A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület tisztviselői 1882-1982.-ig.....	34- oldal,
13./A száz évalatt épített három tűzoltószertár, egyéb tűzoltófényképek.....	35/a-c. oldal,
14./A tűzoltózenekar létrehozása és annak működése.....	36-39-oldal,
15./Epilógus.....	40-41-oldal,
16./Források.....	42-43-oldal.

Pótolékok.

- a./Beadvány a képviselőtestülethez szertár építése érdekében.
- b./Beadvány a képviselőtestülethez víznyerőhely biztosítása érdekében.
- c./Emlékirat 1928. aug. 20-ról, a második szertár alapkövetételekor.
- d./Ünnepi beszéd az Egyesület 80.-éves évfordulóján és az új, mai szertár avatási ünnepségén.
- e./Ünnepi beszéd a tűzoltózenekar 30.-éves jubileuma alkalmából.

B e v e z e t ő .

Száz év, egy évszázad, történelmi távlatokat tekintve talán nem is túl nagy idő, mégis egy másfél emberöltő, és ennyi idő alatt egy önzetlen közösség, egy egyesület életében annyi minden történik, a jól szervezett és becsületesen végzett önkéntes munka, a technikai fejlődés olyan eredményeket produkál, amelyek megérdemlik azok írásban való megörökítését, hisz ma is érvényes és igaz, az a latin eredetű megállapítás, miszerint:

„ Verba volent, scripta manent! ”

/ „ A szó elrepül, az írás megmarad! ” /

A tanulmány írójának, aki a százéves jubileumon már maga is több, mint negyven éve titkára ennek a százados multu egyesületnek, bizony tapasztalnia kellett, hogy mennyi poros képviselőtestületi jegyzőkönyvet és egyéb, a százévre rávilágító ügyiratot kellett összekeresnie ahhoz, hogy az eltelt százév történetét hitelesen, a patriotizmus mindent felnagyító és megcsépítő szemüvege nélkül, valóságghűen megírhasssa. ^{a történelmi tényeket} Hisz az elmúlt százév alatt lezajlott két világháború, az 1956. őszi ellenforradalom igen sok hiteles adatot megsemmisített. Így hát nem volt könnyű a régi adatok felkutatása, régi multat idéző fényképek összegyűjtése, amiknek alapján ez a tanulmány megíródhatott.

Valahol olvastam, hogy a magasságot a mélységgel mérhetjük leginkább. Ahhoz, hogy megállapíthassuk egyesületünk évszázados eredményeit, vissza kell tekintenünk a száz év alatt megtett útra, oda ahonnan 1882. július 22-én elődeink elindultak.

Elég hosszú életem alatt megtanultam azt is, hogy akit nem érdekel a mult, annak kezében nincs jó helyen a jelen, és arra nem lehet nyugodtan rábízni a jövőt sem.

Mindezek a felismerések jutottak eszembe, amikor egyesületünk Vezetősége felkért, megtisztelt azzal a kéréssel, hogy írjam meg az egyesület százéves történetét. De eszembe jutott még a IX. Pártkongresszuson hozott határozatnak az a része is, miszerint: ...A szocialista hazafiság magában foglal minden igaz értéket, amelyet évszázadok során a magyar nép teremtett, de ez nem táplálkozhat kizárólag a mult forrásaiból...

Ez a megállapítás ma is igaz. Figyelembe vettem a felszabadulása óta eltelt közel negyven év eredményeit ahhoz, hogy megállapíthassuk, a maga urává lett, végre szabadon élő, kizsákmányolástól

mentesen, otthonukat maguknak építő és szépítő lakói, jogos büszkeséggel dicsekedhetnek azzal, hogy aránylag rövid idő alatt is lehet nagyobb, többet és szebbet alkotni szabadon, mint az elnyomás évszázadai alatt.

Igy tapasztalhatjuk azt a Tűzoltóegyesületet illetően is, amely mint tapasztalhatjuk a felszabadulás óta eltelt időben fejlődött a legtöbbet. Megszerezte a kornak megfelelő tűzoltó technikai felszerelést, megépítve a kor igényeinek megfelelő, központi fűtéssel ellátott, immár harmadik tűzoltószertárat, amely még a várossá válás után is megfelel a kor követelményeinek.

Mindezek mellett az egyesület tagjai megőrizték a múlt emlékeit, és tanulságait, biztosítva a formálódó jelent és az igéretes jövőt.

Zalaszentgrót, 1982. július, 1.-én

A szerző.

3.
Mottó: Amit az ember önként,
szeretettel jól csinál,
soha nem felejtik el.
Igyekezz mindig szeretet-
tel, jót csinálni!

A ZALASZENTGRÓTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓEGYESÜLET

100-éves története.

Száz önzetlen év a köz szolgálatában.

Irta: Székelyhidi Vilmos.

Fotók és kópiák: Kovács György.

I.

Zalaszentgrót változása az időben.

Amikor gróf Széchenyi Ödön a múlt század második felében az önkéntes tűzoltótestületi mozgalmat megindította, Zalaszentgrót minden szépért és jóért lelkesedni tudó lakossága is felkarolta az eszmét és már 1875-ben megkezdődött a szervezkedés egy önkéntes Tűzoltótestület létrehozására. Ennek eredményeképpen tagsági díjakból össze is gyűjtöttek 141 forint 46 krajcárt, ezenkívül beszereztek felszerelésül egy kürtöt és egy dobot. Ennek a mozgalomnak azonban több eredménye nem lett, az gondolat nem vált valósággá.

1882. június 13.-án zalaszentgróton, ahol akkor még a legtöbb ház zsuppszalma és nádfedelű volt, tűz ütött ki, amelynek öt lakóház esett áldomatul, ugyanannyi család maradt fedél nélkül. /1./

A tüzeset hatása mindenkit megrendített és ekkor végre Zalaszentgrót lakossága is belátta, hogy egy erre a célra szervezett, vagyis tüzesetek esetén fellépni tudó testületet kell létrehozni, amely a kornak megfelelő felszereléssel rendelkezvén, egyöntetű, fegyelmezett működéssel, tüzesetek alkalmával helyt tud állni, és a községet és lakossait a tüzek által okozott nagyobb károktól megóvjja.

Ezután a szervezkedés már gyorsan ment úgy, hogy még ugyanebben az évben, vagyis 1882. június 16.-án megtartották az alakuló közgyűlést és az új Vezetőség, Perényi Antal elnök, Lakenbacher Sámuel alelnök, Holy József főparancsnok és Paraiiz Imre alparancsnok, beadvánnyal fordult a község képviselőtestületéhez, kérve annak elintézését és a kérelemben foglaltak megadását. /2./

Az új testület vezetősége beadványában négy pontba foglalta kérelmét, amely a működéshez elengedhetetlen.

1./A hajduk udvarán /kb. a volt Iparoskőr, ma KIOSZ./ nekünk tért engedni szertár, s óratorony épület felállítására, amely épület 7 m2. hosszú. és 3.5 m2. széles leendő.

- 2./Miután az épület a városé leendő, de a tűzoltóságnak örökös átengedett használatul, az épülethez a szükséges kézi nap-számosokat.
- 3./Évenként -6-évre- bizonyos meghatározott összegű segélydíjat biztosítani, s adni, melyet annyival inkább bátrak vagyunk kérni, mert a város a felszerelés hiánya folytán hatóságilag is kötelezve van a tűzoltószerek beszerzésére, tudunkkal pedig a város egy fecskendőn kívül, mivel sem bir.
- 4./De osakis a szerek bevásárlásánál, -melyeket kifizetni képtelenek leszünk, -ha netalán szükséges lenne, -a garantiát vállalni.

Ekkor, az alakulás évében zalaszentgrótnak 2115 lakója és 233 lakóháza volt, 1890-ben 2235 lakója és 273 lakóháza volt, nyolc év alatt tehát mindössze 16 lakóház és 120 lakos volt a természetes szaporulat, ami mai szemmel nézve nagyon lassúnak mondható.

Csak a felszabadulás utáni idők hoztak ebben is jelentős változást.

1950. május 1.-ével zalaszentgróthoz csatolták az addig önálló körjegyzőségként működött Kísszentgrótot és Zalaudvarnok községeket.

1953. január 1.-napjával Balaszentgróthoz csatolták az addig ugyancsak önálló körjegyzőségként működött Aranyos és Tüske-szentpéter községeket.

1970. június, 30.-ával zalaszentgróttal közös tanácsba vették az addig önálló tanácsokként működött Csáford, Tekenye és Zalaudvarnok községeket.

1977. április 1.-napjával pedig közös tanácsba vették az addig önálló tanácsot képezett Zalakoppány községet is. /4./

E kiadvány megjelenése idején, illetve az 1980. évi népszámlálás adatai alapján a lakosság, illetve a lakóházak létszáma az alábbiak szerint alakult:

	Lakossági lélekszám:	Lakóházak száma:
Zalaszentgrót:.....	6.017	1.440
Csáford:.....	595	217
Tekenye:.....	801	288
Zalaudvarnok:.....	815	258
Zalakoppány:.....	680	251
Összesen:.....	8.908	2.454 /5./

Megjegyzendő még, hogy míg a testület alakulási évében csupán négy egyemeletes épület volt a községben /a nagy és kis-

kastély, a vámház és a Botffy patika/ ma már egész új utcák, sőt községrészek épültek többszintes /a legmagasabb 4-emeletes/ lakóházakkal és ma már 108 db. többszintes lakóháza van az időközben nagyközséggé nyilvánított helységben 500-nál több lakással, amely épületek 12 lakásostól a 36 lakásos, három lépcsőházas épületekig készültek el, egységes községrendezési terv alapján.

Időközben a tűzoltóalegységek megszűntek az aranyodi és a túsakeszentpéteri községrészben, mert nem működtek.

Hát ennyit változott zalaszentgrót az elmúlt száz év alatt. Természetesen a kor követelményének megfelelően változtak és a kor követelményeinek megfelelően fejlődtek a tűzoltóeszközök és felszerelési tárgyak is, főleg a felszabadulás után, de erről majd egy másik fejezetben.

Tüzesetek és azok okai, tűzrendészeti szabályzat
alkotása.

Zalaszentgrót történelme során nagyon sokszor és komoly anyagi károkkal járó tűzkárok sújtották.

Már a tűzoltótestület megalakulása előtt is komoly gondokat okozott a tüzesetekre való felkészülés, de méginkább a tüzesetek megelőzése. A társadalom értékeinek féltése, az egyének és a köz vagyonának védelme már a régi időkben, elődeinknek is sok gondot okozott.

Ezért is alkottak Zalaszentgrót vezetői már 1644.-ben egy 35-
artikulusból /cikkely/ álló jogszabályzatot, amelynek 28. pontja kimondja, hogy: „Az vásár Birák, minden esztendőben, ha lehet minden holnapban, s kiváltkép hévséges és szeles időben, az Hóstatban levő házakat megh járják, kapus hajduk lévén velek, kinek kemenczéje láttatik rossznak, leüssék minden engedelem nélkül, de nem bosszúságbul, hanem hitök /esküjük/ szerint, ha károsnak másoknak látták lenni. Igen meglegh időkben, hogy ha giulladás történnék, aliquok cassu, /valamely uton esetleg/ hamarébb ell olthassák, hordókban, vagy kádokban kinek-kinek háza előtt viz tartassék, az Vásár Birák megh parancsolják.” /6./

Ilyen szándékot tükröz Zalaszentgrót Képviselőtestületének 1836. évi jegyzőkönyvi bejegyzése is, miszerint a Főszolgabíró elrendelte, hogy: „Minden héten bizonyosan minden konyhákat megvizsgáljanak, ha valami olyast, ami tűzveszedelmet indíthatna, elhárítsanak. Ennél fogva minden háznál elegendő vízmennyiség tartasson, a község pedig magának több nagyobb edényt szerezvén, vízzel szükség esetén teli tartsák, éjjel szintugy, mint nappal. Továbbá a község birája és előljárói figyelmeztetnek arra, hogy ha a szomszédos helységeken szerencsétlen tűzveszedelem adná elő magát, akkor az egyes emberek sajtárokkal és más vízmerő eszközökkel, vonós marhákkal bíró egyének pedig szekéren hordókat vízzel megtöltve jelenjenek meg inségben szenvedő szerencsétlen barátaik segítésére, melynek felügyelésére a község előljárói maguk közül kettőt válasszanak, akik a rendelet teljesítésére mindenkor készen legyenek és kit-kit a veszedelemben lévő felsegélyezésére serkentsenek.”

Ugyanebben a képviselőtestületi jegyzőkönyvben olvasható többek között az is, hogy: „Minthogy a kályhákba és a kályhákon szárasztott kender által gyakori tűziszerecsétlenségek történ-

tek, ennek gátlására rendeltetik, hogy az ily makacs és veszedelemtől nem irtozók és a megtiltás után is merészkedők hozzám /t.i. a főszolgabíróhoz/ kísértessenek büntetésök elnyerése végett."

Ugyanez a főszolgabírói rendelet megszabta azt is, hogy: „Disznót perzsélni csak reggel 9-órától, délután 3-ig szabad, a tüzesetek megelőzése céljából, de elrendeli azt is, hogy amennyiben a nagyszágos uraságoknál keletkezik tűz, oda az egész város köteles kivonulni és a tüzet oltani." /7./

Az ilyen helyi rendelkezéseken túl a céhek, illetve azok tagjai is kötelezve voltak a tűzoltásban való közreműködésre. Az 1372. évi VIII. törvénycikk 83.§-a alapján, ezelőtt 110-évvvel megszűntek a céhek, és ezzel egyidejűleg megszűnt az iparosoknak a tűzoltásban testületileg való kötelező részvétele is. /8./

Komoly gondokat okoztak a meglehetősen gyakori, nagy anyagi károkkal járó tüzesetek, a felszerelés kezdetleges volta, a legtöbb helyen még ezeknek a hiánya is, amely szinte megbénította a jószándéku emberi akaratot, az oltásban való részvételt is. Példaképpen álljon itt egy 1908. augusztus 11.-i zalai ujságcikk is, amely így emlékezik meg a kor tűzvédelmének aggasztó elhanyagoltságáról:

„A veszedelem nemcsak a házak körül ólálkodik, mindenütt ott van, ahol kárt tehet az emberi munkában. Az elsárgult réteken, a megaszott lombok sűrűjében, a kiszáradt nádasokban. S elég neki a legkisebb alkalom, egy szál gyufa ellobbantása, a tűzhelyről kiugrott sziporka, amit a szél fölvet a zsupptetőre, vagy odasodor a falvakra: s rászakad a nyomoruság száz meg száz családra. S mi csoda segédeme van a tehetetlen embernek ezzel a tüzes szörnyeteggel szemben, amely az őselem bősületségével legeli föl az emberkéz munkáját? Hát a harangkötél. Magyarország legnagyobb részében mindmáig ez az egyetlen tűzrendészeti intézmény. A korai középkor óta mindig a harangkötél, mint közgazdasági tényező.

Ahol nem volt fecskendő, víztartó, csöbör, lajtorja, semmi készsége a mentőmunkának, s mindenekelőtt nincs tűzoltó, a harangkötél mindenütt ott van." /9./

Szent-Gróth-Polgárvárosban is a lakosság kérésére csupán azért hagyta meg a lebontott Ferences templom harangtornyát a földesur, hogy tüzesetén harangfélreveréssel tudják azt jelezni a mezőn dolgozó, vagy otthonában tartozkodó lakosságnak. A harangtorony egyébként ma műemlék.

Mindezek előrebecsátása után nézzük meg a nagyobb tüzeseteket és elemezzük azok okait. Időben igyekeztem jól visszabuvárokodni, hogy tanulmányom olvasói leszűrhessek a tapasztaltnivalókat.

1447. január 6-án Bélaváron kelt oklevelével Hunyadi János Magyarország kormányzója többek panaszára meghagyta a kapornaki konventnek, /egyházi legfőbb végrehajtó szerv/hogy indítson vizsgálatot Bánffy Pál és főember szolgálai ellen, aki Zalaszentgróton /akkori nevén Szent Girolton/ hatalmaskodtak, és többek között magát a mezővárost is felgyújtották. Miből is állt ez a hatalmaskodás? Bánffy familiárisaival a szentgróti várat hatalmába vette és ezzel meg nem elégedve, a várban talált arany és ezüst, drágakő és gyöngy holmit, az értékes gereznás és nyestbőrös ruhákat 5.000 forint értékben, a Szentgiroltiak ingatlanaira vonatkozó és a várat érdeklő összes okleveleket elvitték, a jobbágyságot sűrűn megadóztatva elfogták és tőlük pénzt csikartak ki, négy jobbágyot megöltek, végül pedig Szentgirolt mezővárost felgyújtották és elrontották úgy, hogy a vár visszaiktatásakor alig husz jobbágy telket /persze népeset/ találtak, pedig valamikor ezer /némi tulzás!/ jobbágy telek tartozott a várhoz, s így összesen 20.000 forintnyi kárt okoztak. A jobbágy telkek tulajdonosai számával ugylátszik, a magas összegű kárt óhajtották a tulajdonosok indokolni.

A lényeg az, hogy Hunyadi intézkedésének megvolt az eredménye, mert a vár visszaiktatása megtörtént. /10./

1561-ben a török megtámadja Szentgrótot, természetesen alsó sorban a nyílt várost. Ugyanis 1561. július 18-án Pápáról Rinyingi Török Ferenc jelenti Nádasdy Tamásnak, hogy „Szent Grót felől jövő jobbágyság beszélik, hogy a török rá ment volna és a városát mind elégette volna annira, hogy h a t háznál több épen nem maradt benne.” /11./

1655. április havában, kb. 18.-ka előtt leégett a szentgróti Hostát. /12./

1689-ben Szentgrót egyrésze a hídtól a piacon alul a kapuig leégett. /13./

1707. elején gróf Rabutin de Bussi Lajos, hogy üldözőit félrevezesse, március 2-án Türjéről egész lovasságát délnek fordította, s átköltöztette a Zala vizén a szentgróti hídnál, mintha Kanizsának akarna menni. Másnap azonban éjjel után nagy csendben felkészült, virradat előtt Szent-Grótot fölgyújtotta, s Pereszteg felé elvonult. Szent-Grót ekkor porig égett. /14./

1707 végén, 1708 elején is „égés”^{vel} Szentgrót városban, de ekkor ugylátszik nem gondatlanságból, hanem a kuruc háborúban ellenség okozta a tüzet. /15./

1796-ban 17-ikben gyújtogatott egy szűcs legény a Zsinagóga utcában, /Ma Széchenyi utca/s csak Pápán sikerült tetten érni, hol

aztán meg is lakolt alávaló cselekményeiért. /16./

1857.július 13.-án is nagy tűz pusztított, mely 42-házat, -köztük a városházát is- elhamvasztotta./Ez ma Lenin utca 5-számú ház./17./

1930.június 2.-án villámcsapás következtében keletkezett tűzkár a Katalin-majornban, amelynek következtében istállók és cselédházak szenvedtek tüzkárt. Ez alkalommal az amagyi szivbeteg Wittermajer Dezső, az izgalom következtében szívszélhártyában a helyszínen meghalt./Zgróti halotti anyakönyv 15/1930.sz.bejegyzés./

1934.novemberében a mai Marton Lajos utcában Tóth János lakóháza és mellékházát érte tüzkár.

1936.-ban a Madas-patak és az akkori Pap utca közötti részen három lakóház és és szalmakazlak égett le.

1939.augusztus hónapban Gavallér Gyula kiesszentgróti körjegyző ^{nel} 320 kereszt gabona égett el.

1944.év őszén, a II.világháború idején, gyújtóbombától meggyulladtak a fából készült cserép és téglaszáritó szilcek.

1945.március 27 és 28-án gyújtóbomba hatására leégett a Salas szálló és több lakóház.

1947.áprilisában Géri István tárjai uti portáján volt kazaltűz.

1951.augusztus 31-én a Zrinyi utcában Feketics István családkazaljában keletkezett tüztől leégett Horváth István /Gáspár/, Kecskés Ignác, Kristyán Lajos, Kóbor Géza, özv.Fáner Istvánné, Husz József, Udvari János és Bálint Gábor lakóháza, összesen kilenc lakóház. A károsultak megyei tűzkár segélyben részesültek.

1963.áprilisában az Állami Gazdaság gyümölcsösszorgoló telepén ismeretlen okból elég komoly tüzeset volt.

1964. november havában Rózsa János Kefelegyes utcai lakóháza gyulladt ki szabálytalan tüzelés miatt.

1965.december 26.-án Gaál Gyula tanár lakásán keletkezett tűz, szabálytalan villanyszorrelés következtében.

1976.október, 10-én a tükesszentpéteri malomban „Bábolna” típusu termékszárító gyulladt ki.

1976.november, 13.-án ugyanott, ugyanez megismétlődött.

1977.január 15.-én az Északaljai Vízfűtő és Csatornamű Vállalatnak a Bóka-ligetben lévő lakókocsija égett porrá, olajkályha okozta tűz miatt.

1978.november 23.-án a "Rekord Ruháipari Szövetkezet" asztalos műhelyében keletkezett tűz, szabálytalan tüzelés miatt.

1979.május, 18.-án Bohár József Lenin u.11-számú, társasház II. emeletén lévő lakásának konyhájában volt komoly lakástűz.

1979.június 21.-én a volt Járásbíróság helyén létesített gar-

zonlakások egyikében keletkezett lakástűz.

1979.október 26.-án a Szalvay utca 4.-számu lakóházban volt lakástűz, olajkályha szabálytalan üzemeltetése miatt.

1980.január 4.-én a Tsz.dobozüzemében keletkezett tűz, szabálytalan tüzelés miatt.

1980.július 19.-én Szabó János portáján volt melléképület tűz.

1980.október 24.-én a tüköszentpéteri malom terményszárítóban keletkezett tűz.

1980.november 21.-én a Marton Lajos utcában volt olajkályha tűz.

1980.november 27.-én özv.Rózsa Ferencné házában volt melléképület tűz.

1981.január 9.-én az I.számu óvodánál a kiömlött fűtőolaj gyulladt meg.

Vidéki nagyobb tüzesetek,
amelynek oltásánál az egyesület
közreműködött.

1964.július hónapban villámcsapástól keletkezett tűz következtében három lenkaszal égett le a mikosdpusztai lengyárban.

1968.decemberében u.o.motorkerékpár szabálytalan tárolása következtében a kész lenáru gyulladt meg és kb.egymillió Ft.-os kár keletkezett.

1974.Tekenye községben lakóháztűz.

1974.augusztus 24.-én az Állami Gazdaság Pakod-Nándorhaji sertésfiaztatójánál volt tüzeset.

1974.október 28.-án Bezeréd községben lakóháztűz.

1974.november 15.-én a Mikosdpusztai Lenüzemnél tetőtűz.

1974.december 26.-án Zalabér községben pékkemence tűz.

1975.január 19.-én Pakod községben lóistálló tűz.

1975.április 2.-án a csáfordi hegyen pincetűz.

1975.május 8.-án Dióskál községben szalmakazaltűz.

1975.május 16.-án Zalacsány községben lakóháztűz.

1977.szeptember 6.-án a csáfordi hegyen elhagyott szőlőterület égett. A tűzokozója a helyszínen életét veszítette.

1977.szeptember 9.-én a Mikosdpusztai lengyárban gépi berendezések gyulladtak meg.

1977.szeptember 30.-án Gátye községben hideglevegős kazaltűz.

1977.október 24.-én Léhart Istvánnál lakóháztűz.

1978.február 17.-én Zalaszentlászló községben lakóháztűz.

1978.június 5.-én Mikosdpuszta-i lengyárnál gépteremtűz.

1979.február 20.-án "-"

1979.március 1.-én "-"

" "

" szabálytalan tüzelés

következtében lenkaszaltűz.

1979.március 5.-én Zalabér községben pótkocsis teherautótűz.
 1979.március 14.-én Túrje községben Skoda személygépkocsitűz.
 1979.október 20.-án Gyülevész községben lakástűz.
 1980.október 17.-én Túrje községben személygépkocsi tűz.
 1980.december 9.-én Zalabér községben tehérgépkocsi tűz.
 1981.január 11.-én Túrje község orvosi rendelőjében olajkályha
 tűz.

1981.május 29.-én Túrje községben kazaltűz./18./
 A jelen tanulmány kéziratának elkészültéig ezek a tüzesetek voltak kimutathatók,de mire a tanulmány nyomdafestéket kap,valószínű,hogy a tüzesetek száma is csak szaporodik,bár ezek megelőzésére,esetleges oltására a tűzoltó egyesület minden tőle telhetőt megtesz.

Amint a felsorolásból kitűnik,a régmúlt időkben a szalma és nádfedeles lakóházak,a nyitott kémények,a kezdetleges világítóeszközök okozták,-az ellenséges kezeken túl- a tüzeseteket,addig napjainkban ezek a tényezők már megváltoztak,ujjak léptek a helyükbe.

Igy pl.az elektromos készülékek,a főzés céljait szolgáló propán-butángáz palackok,az olajkályhák és az-azokhoz tárolt fűtőolaj,a gépkocsikhoz tárolt hajtóanyag a benzin,a tüzesetek előidézői.

Meg kellett találni ezek ellen is a védekezés módját.Példaként emliteném meg az 1976.október 10.-én a túskezscentpéteri malom „Bábolna” típusu terményszárítójánál keletkezett tüzesetet,ahol a különféle motorok,a nagylétszámú nézelődő akkora zajt csapott,hogy az oltást vezénylő parancsnok vezényszavát az érdekeltek ugyszólván meg sem hallották,pedig a vezénylésbe a parancsnok úgy berekedt,hogy egy hétig szinte beszélni is alig tudott.
 Az ilyen esetek megszüntetésére az egyesület a tüzeset után beszerzett három darab elektromos szócsövet,de belső tűzeknél ez sem lévén megfelelő 1979-évben beszerzett még három darab rádiótelefont is,amelyekkel már lehet a parancsokat zavartalanul közvetíteni.

Az 1979.május 18.-án Bohár József II.emeleti konyhájában keletkezett tüzesetnél tartani kellett attól,hogy az ott elhelyezést nyert gázipalack is felrobban,mégsem lehetett a konyhát vízzel elárasztani,hisz ezek és a tűz helye alatti lakás állapotát is figyelembe kellett venni.Maga a tömlő felvitele is meglehetősen gondott okozott a lépcsőházban.Okulva az eseten,ezután beszerzett az egyesület 40 fm.gumitömlőt orsóval és elzárható sugárcsővel,melyeknek birtokában már az emeletes házakbani lakások tüzeseteinél is könnyebb a tűz oltása.

Jónéhány tűzoltótestület működött már Zalában és amit az akkori vármegye is szükségesnek látván megalkott 12.412-ni./1889. jzkv.284 szám alatt a megye tűzrendészeti szabályzatát, amit később a 14.312-28. 217-ni.1896. jkv.60.sz.szabályrendeletével módosított és amely a zalaszentgróti tűzoltótestületre vonatkozóan is kötelező volt.

Nem óhajtom a szabályzatot részletezni, de az ugyszólván minden, a tűzrendészettel kapcsolatos tennivalóra, még a tüzesetek jelzésére is kitért, természetesen a tüzet harangfélreveréssel és tűz helyének kikiáltásával kellett a lakosság tudomására hozni. /19/

III.

Széchenyi Ödön szerepe a tűzoltóság szervezésében.

Széchenyi Ödön, Széchenyi Istvánnak, a „legnagyobb magyar”-nak ifjabbik fia, aki Pozsonyban született 1839. december 14.-én, és Konstantinápolyban halt meg 1922. április 4.-én, még ifju korában megszerezte a tengerészkapitányi oklevelet, majd egész tevékeny ségét a magyar tűzoltóság megszervezésére fordította.

1862. december 16.-án, az érdekeltek bevonásával, értekezletet össze Budapestre gróf Széchenyi Ödön a tűzoltóságok megszervezésének megtárgyalására. Kimondották, hogy: ... hazafiaink sok lo-
vagas és bátor jellemvonásai után ítélve, s pénzügyi okokból is, körülményeink közt legcélszerűbbnek látszik az önkéntes tűzoltó egyletek rendszere... Szervező bizottságot is választottak. Tagjai az elvégzendő munkák sorrendjét a következőkben állapították meg:

1. alapszabály tervezet kidolgozása,
2. a budapesti egylet megalapításának társadalmi munkálatai,
3. A helyhatósági engedély kieszközlése,
4. fővárosi egylet szervezése,
5. ugyanennek országos egyletté tévése.

Deák Ferenc-től 1854.-ben vásárolta meg a kehidai birtokot a Széchenyi család, így ez a birtok Ödöné lett, aki többi-
ben is megfordult zalaszentgróton, mignem a birtokot 1872.-ben 129.000.-forintért eladta Baranyi /Baron/ pesti bankár cégnek. A tűzoltóság szervezése érdekében már ezekben az években is agitált, de a lelkes agitációnak csak elköltözése után mutatkozott annyi eredménye, hogy amint az I. fejezetben is írtam, 1875.-ben megkezdtek az önkéntes tűzoltóság szervezését, amely törekvés ekkor még kudarcba fulladt.

S csak 1882.-ben járt sikerrel, amikor is az önkéntes tűzoltótestület végre megalakult.

Közben gróf Széchenyi Ödönnek a tűzoltó testületek körüli tevékenysége olyan hírnévre tett szert, hogy a török császár meghívta törökországba, hogy ott is végezze el az ilyenirányu szervezést. A meghívásnak eleget is tett, és 1874.-ben ki is utazott Konstantinápolyba, s ott az általa szervezett tűzoltóezrednek főparancsnoka, szultáni főhadsegéd lett. Később a szultántól megkapta a p a s a címet és rangot, ettől kezdve idehaza pasa-grófnak szólitották.

Bár nem tartozik a tárgyhoz megemlítem, hogy az előző oldalon említett bankháztól a kehidai birtokot a szentgróti Károlyi család vette meg, egészen 1925.-ig, amikor is a Magyar Állam vásárolta meg, Mezőgazdasági Szakiskola létesítésének céljaira.

Gróf Széchenyi Ödön 1874.-től ugyyszólván állandóan Törökországban tartózkodott és csak látogatóba járt több ízben hazájában. /20-22./

Megállapíthatjuk, hogy gróf Széchenyi Ödönnek is mulhatatlan érdemei voltak abban, hogy Zalaszentgróton is megalakulhatott az Önkéntes Tűzoltó Egyesület.

IV.

A Zala-folyó és a tűzoltóság.

Tüzeseteknél mindig nagy gondot okozott a tűzoltásához szükséges, kellő mennyiségű tűzoltóvíz /kapitány-víz/ biztosítása. A meglévő kutak vizét ugyanis, még a kezdetleges teljesítményű szivattyúk is, néhány perc alatt kimerítették.

Ezért is írta elő a megyei tűzrendészeti szabályrendelet 12. §.-a, hogy: ...oly községekben, ahol a háztelkek tulajdonos részében kut nincsen, ahol oltáshoz szükséges vízmennyiség természetes tartályokban nem található, minden 150 lakosra egy közkut, vagy ahol a kut elkészítése tulságos nagy költséggel járna, vagy ha a vízhiány miatt az lehetetlen lenne, vizgyűjtő medencék készítenők, mely utóbbiak azonban minden évben gyökeresen kitisztandók... /23./

Ugyanezen jogszabály 19.§.-a előírta azt is, hogy: ...Minden háztulajdonos köteles víztartó és hordozható edényt udvarában vízzel megtöltve tartani, továbbá köteles egy csáklyát s háza magasságának megfelelő létrát és pemetet beszerezni./U.o.158.old./

Ennek a jogszabálynak 24.§.-a előírta, hogy: ...Ezenkívül a községi bíró, illetőleg az előljáróság vagy tűzoltóságnak megbízott tagjai szükség esetén a lakosságot vízfordásra házanként felszólítják, s a vonakodók neveit feljegyezve a főszolgabírónak megbüntetés végett bejelentik.../U.o.158-159-old./

A tűzoltóvíz szerzése tehát nehézségekkel járt, és egyetlen komoly és számbavehető kutnak, a mai Dr. Hamburger Jenő utcában lévő ugynevezett „Szent-kut”-nak volt a tűzoltás szempontjából számbavehető vízmennyisége, amennyiben az a tüzesettől nem túl nagy távolságra volt.

Maradt tehát víznyerés szempontjából egyetlen vízszervezési hely, a Zala-folyó.

Igen ám de az akkori körülmények között ez sem volt egyszerű. Erről tanuskodik a képviselőtestülethez 1894.május 22.-én küldött beadvány, /1.2-számu függelék/ amelyben azt kéri a testület vezetősége nevében, hogy tegye lehetővé a tűzoltójárműveknek a Zalaparthoz jutását, mert a vízszervezés szempontjából számbavehető terület körül van kerítve és az ott nőtt öt darab akácfa kivágását is javasolják, a víznyerésre legalkalmasabb részből azért, hogy ne kénytelenítsenek a „malom alá” vagy a „Danka” féle házhoz vízért menni. Meg kell jegyezni, hogy a Danka féle ház a mai Malom utca 10-sz.alatti épület, amely

ma ifj. Kóbor Géza tulajdonában áll.

Természetes, hogy a kérést a Képviselőtestület minden további nélkül teljesítette, így a kerítés lebontásával és a fák kivágásával a vizet szállító lajtos kocsik a malomnál be, illetve a Danka féle háznál ki, körforgalomszerűen, vagy fordítva közlekedhettek, könnyen szerevezve a tűzoltáshoz szükséges vizet.

A későbbi időben a Zala utcában a Juds Heini féle ház /ma Szili József tulajdona/ telkének déli határán kimélyítettek egy árkot, a folyóban elhelyeztek vízfogónak egy kutgyűrűt, a folyónak a Zala-folyó határán egy fabódéban beszereltek egy szivó-nyomó szivattyút, amelyet egy villanymotor hajtott, ez azután felszivattyuzta a Zala utcában várakozó tűzoltólajtb a szükséges tűzoltóvizet. A II. világháború előtti és alatti években a község főutcáját, a mai Lenin utat is ilyen lóvontatta lajtos kocsiból locsolták, portalanították. Persze az ilyen locsolás csak annyit jelentett, hogy mire a Zala-hidtől a Postaig ért az öntözőkocsi, az eleje már újra száraz és újra poros volt.

1894.-ben a tűzoltótestület kérésére Szidanicz Ferenc budapesti tűzoltóőrmeztért küldték le zalaszentgrótra, aki ugyanezen év június 20.-tól, augusztus végéig elméleti és gyakorlati oktatásban részesítette a tűzoltótestület állományát.

Ez a kiképzés olyan nagy előnnyel járt, hogy a tűzoltótestület a helyi viszonyoknak megfelelően minden teljesítményre képes volt, amit a zárógyakorlatokon és a többbizben támadt helyi és vidéki tüzeseteknél kifejteni alkalma volt. /27. l. sz. függelék 5. oldal./

Megjegyzendő még, hogy 1895.-ben az uradalom akkori birtokosa báró Harkányi Károly, egy lajtoskocsit adományozott a tűzoltótestületnek.

V.

Tűzoltóváltásdíj. Tűzőrségi előfogat.Tűzjelzés, és riasztás módja.

A tűzrendészetről szóló vármegyei szabályrendelet 32.§.-a /28./ előírta, hogy... A község minden férfi lakosa 20-50 éves korig tűzoltó szolgálatot teljesíteni tartozik...

...Ezen személyes szolgálati kötelezettség alól kivétetnek:

a./Kik testi fogyatkozásaik miatt a tűzoltó szolgálat teljesítésére nem alkalmasak.

b./Minden állami és törvényhatósági hivatal főnöke.

c./Posta és távirdai személyzet.

d./A vasuti személyzet.

e./A közpénztárak kezelői és ellenőrei.

f./Magánháznál a ház körüli teljességgel nem nélkülözhető cselédség.

A szabályrendelet 34.-a kimondta azt is, hogy:... Ezen személyes kötelezettség megváltható, a váltásdíj minden személy után évenként 2 frt.-ban állapíttatik meg, s közigazgatási uton a közadók módjára hajtandó be.

A szabályrendelet 35.§.-a előírta, hogy:... A községi előljáróság köteles azon egyéneket, kik a 32.§.-ban írt személyes kötelezettségük alá esnek, vagy magukat ez alól megváltani óhajtják, minden év november havában összeírni, s úgy a személyes kötelezettséget teljesítőkről, mint a megváltást igénybe vevőkről nyilvántartási jegyzéket vezetni és a következő év első hónapjában be nem fizetett díjak behajtása iránt intézkedni. A községi előljáróság a tűzoltókötelesek névjegyzékét december hó 1-ig közszemlére kiteszi s hirdeti, hogy a névjegyzék ellen a kihirdetéstől számított 8 nap alatt az érdekeltek a községi képviselőtestülethez felszólalamlást adhatnak be.

A képviselőtestület határozata a közigazgatási bizottsághoz fellebbezhető, melynek határozata végérvényes. /296/

A szabályrendelet 36.§.-a előírta azt is, hogy:... A befolyó megváltási díjak községi tűzoltói segélyalap címen valamely jóhitelű pénzügyintézetben gyümölcsözőleg kezelendők... /30./

A szabályrendelet IV. Fejezetének 50.§.-a kimondta, hogy:... Minden községi lakos, aki állandóan lovas, vagy igavonó marhás-fogatot tart, köteles fogatjával a tűz színhelyére vizet hoz-

dani, vagy a tűzoltókat és oltószereket a helyszíntre szállítani....

Az 52.§.előírta azt is, hogy:...A telkén lévő vizet a tűzoltástól senki meg nem vonhatja... /31./

Később bevezették a tűzörségi előfogatokat, és ez a rendszer tartott még a II.világháború utáni években is, amikor előzetes kijelölés alapján 3-lófogatos gazda a rákerülési sorrend alapján, egy hétig fogatával az istállót el nem hagyhatta és köteles volt tűzjelzés esetén a tűzoltószertárhoz menni fogatával és a kijelölt tűzoltószereket a tűzszínhelyére vontatni.

Ez a körülmény egy „Tűzörségi előfogat!” feliratu táblán feltüntetést nyert a soros lovasgazda kapuján.

Tartott ez-az állapot mindaddig, míg a jelen tanulmányban már leírt gépjárműhöz nem jutott a tűzoltótestület.

A tüzesetek jelzése harangfélreveréssel hozatott a lakosság tudomására egészen 1930-ig, amikor a tűzveszélyt már elektromos sziréna megszólaltatásával hozták a lakosság tudomására.

Tüzeseteknél a nagy lárma miatt már kürt és sipjelekkel tudatta a vezénylő parancsnok az önkéntes tűzoltókkal, akik a tűzoltásánál közreműködtek, a szükséges tennivalókat, mint például: „Sorakozz! Tolólétra! Segítség! Futólépés! Orvost! Víz! Állj!, stb. stb.

VI.

A tűzoltóság szerepe a két világháborúban.

Az 1914-ben kitört I.világháború ideje alatt a testület több tagja bevonult katonának, így a tagok száma annyira lecsökkent, hogy az elnökség szükségesnek tartotta az itthon tartozkodó 16-17-éves diákok felszólítását arra, hogy legyenek a testület tagjai. Ezt a felszólítást az ifjak teljesítették és a még itthonmaradt idősebb tűzoltókkal együtt szolgálták a közbiztonságot és a tűzörtséget.

Éjjelenként őrtséget tartottak és nemcsak a tűzoltószertárnál őrködtek, hanem csoportokra osztva bejárták az egész községet őrködve afelett, nehogy akár tüzesetek, akár betörések, rablások és egyéb erőszakosságok történhessenek,

Már 1914 novemberében a zalaszentgróti kórház, /a mai Tüdőgondozó Intézet/ amely a nagykanizsai honvédkórház tartalékkórházává nyert átszervezést, fogadta az első 28 sebesültet, akiket a tűzoltóság mentőcsapata szállított be a kórházba.

Ezek a sebesültszállítások 1916 márciusáig folytatódtak és a létszámban erősen megcsappant tűzoltóink, kettőzött erővel teljesítették emberbaráti kötelezettségüket. /32./

De ugyanígy teljesítették mentőszolgálatot az akkor még szabályozatlan Zala-folyó gyakori áradásaikor, amikor főleg a Zala és Malom utcák, de a tűztorony tér /ma Bethlen tér/ lakosait kellett nagyon sokszor éjjel, elöntött lakóházaikból, jószágaikkal együtt kimenteni és az árvízveszély miatt teljesen elhagyott házakat, a rosszindulatu emberektől megőrizni.

A II.világháború ideje alatt közreműködtek a testület tagjai a LÉGÓ. /Légoltalmi szolgálat/ ellátásában is.

A gyakori légiveszélyek alkalmával, amikor is ezerszámra repültek át Zalaszentgrót felett a bombákkal megrakott amerikai-angol liberátor repülőgépek, amelyek rendszerint a reggeli órákban érkeztek és szinte ugyanazon utvonalon vonultak délután támaszpontjukra vissza, számtalanszor szórtak le gyújtó és egyéb bombákat. A tüzesetek elhárítása, a károk helyreállítása ugyancsak szervezett tűzoltó munkát igényelt.

Igy töltötték egyénenként is sokszáz órát áldozva, idejüket a közszolgálatába állítva a tűzoltótestület tagjai a háborúk alatt.

VII.

Az önkéntes tűzoltóság egyesületi
mintaalapszabálya.

Az önkéntes tűzoltó egyesület az állampolgárok egyesülésén alapuló szervezet, a helyi tűzvédelmi feladatok szakszerű végrehajtására.

I.

AZ ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET MEGJELÖLÉSE.

1. Az önkéntes tűzoltó egyesület elnevezése: Zalaszentgrót nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesülete.

2. Az önkéntes tűzoltó egyesület működési területe: a tanács végrehajtó bizottsága illetékességi területe.

3. Az egyesület székhelye: Zalaszentgrót.

4. Az egyesület hivatalos pecsétje: körbélyegző, közepén az önkéntes tűzoltó jelvény rajza, körülötte az 1. pontban megjelölt elnevezés.

5. Az önkéntes tűzoltó jelvény: kör alakú, szinesfémből, áttört kivitelben készült jelvény. Középen fáklya, lángja piros zománcozott, a fáklya alsó részén három stilizált buzakalász, melyet fogaskerék vesz körül. Ennek alsó részén félkör íven zománcozott nemzeti színű szalag helyezkedik el, alatta fehér zománcozott alapon ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ felirat,

II.

AZ EGYESÜLET CÉLJA, FELADATA

6. Az egyesület célja:

- a jogszabályokban meghatározott tűzvédelmi feladatok helyi megvalósításának társadalmi elősegítése és ellátására önként jelentkezők szervezése, egyesítése,
- tagjainak közösségi életre történő nevelése,
- szervezett keretek között - tagjai tűzvédelmi szakismeretének rendszeres növelése, a helyi tüzmegelőzési és tűzoltási tevékenység biztosítása.

7. Az egyesület feladata:

a/tevékenyen vegyen részt működési területének társadalmi életében,

b/tagjaiból szervezze meg és biztosítsa a tűzoltási és kár-elhárítási feladatok ellátását, állandó készenlét tartása nélkül,

c/tagjaiból szervezze meg és biztosítsa a megelőző tűzvédelmi, valamint az ár- és belvízvédekezési feladatok ellátását,

d/a helyi propaganda lehetőségek széles körű felhasználásával gondoskodjon a lakosság tűzvédelmi felvilágosításáról,

- e/ tagjait világnézeti oktatáson, szakmai tanfolyamokon, kiképzésen, továbbképzésen, tűzoltási gyakorlatokon, valamint tűzoltó versenyeken keresztül, tegye alkalmassá az egyesület feladatainak ellátására,
- f/ gondoskodik a rendelkezésre bocsátott tűzvédelmi felszerelések őrzéséről, karbantartásáról, javíttatásáról és rendeltetésszerű használatáról,
- g/ képviselje tagjai érdekeit, segítse elő az önkéntes tűzoltók részére jogszabályokban megállapított jogosultságok biztosítását, érvényesülését.

III.

AZ EGYESÜLET BEVÉTELEI ÉS FELHASZNÁLÁSA

8. Az egyesület bevételei:

- a/ Az egyesülethez befizetett pártolótagsági díjak,
- b/ az egyesület által szervezett rendezvények bevételei,
- c/ különböző szervek által nyújtott támogatás, hozzájárulás.
9. Az egyesület éves költségvetést készít, s bevételeiből, a közgyűlés döntése szerint önállóan gazdálkodik.

IV.

TAGSÁG

10. A tagság feltételei:

- a/ Az egyesület tagja lehet az a 18. életévét betöltött magyar állampolgár, aki az egyesület célkitűzéseit magévá teszi, aláveti magát az egyesület alapszabályának és tevékenyen részt vesz az egyesület tevékenységében. A tagfelvétel kérelem alapján történik. A felvételt kérő akkor válik az egyesület tagjává, ha a közgyűlés a tagok sorába felvette, az önkéntes tűzoltó esküt letette, és a vezetőség a tagsági igazolványt részére kiadta,
- b/ külföldi állampolgár akkor lehet az egyesület tagja, illetve pártoló tagja, ha Magyarországon állandó lakása van és felvételéhez az egyesület felügyeleti szerve hozzájárul,
- c/ az egyesületnek pártoló tagja lehet az a magyar állampolgár, aki az egyesület célkitűzéseit és alapszabályát elfogadja és pártoló tagsági díjat fizet.

A pártoló tag nem teljes jogú tagja az egyesületnek,

d/ az egyesület uttörő /10-14 életévig/ vagy ifjúsági szakkörének tagja /14-18 életévig/ lehet az, aki felvételét kéri és tevékenyen részt vesz az egyesületen belül a szakkör tevékenységében. Uttörő felvételéhez előzetes szülői és iskolai hozzájárulás szükséges. Az uttörő, illetőleg ifjúsági tűzoltó felvétele felett -a szakkör vezetőjének javaslatára- a szakköri

gyűlés dönt: az uttörő és ifjúsági tűzoltók az egyesületnek nyilvántartott -igazolvánnyal ellátott- nem teljes jogu tagjai.

11. A tag jogai:

a/ részt vehet a közgyűlésen szavazati és tanácskozási joggal,
b/ részt vehet az egyesület vezető szerveinek megválasztásában és azokba megválasztható,

c/ részt vehet az egyesület rendezvényein, a közgyűléseken, előadásokon, klub-és egyesületi napokon, tűzoltóversenyeken, stb.,

d/ viselheti az önkéntes tűzoltóság részére rendszeresített egyenruhát és jelvényt, valamint a részére adományozott rendfokozatot és kitüntetést,

e/ részesül az egyesület tagjai részére biztosított kedvezményekben és juttatásokban, továbbá azokban a juttatásokban, amelyeket a tűzvédelemről és a tűzoltóságról szóló jogszabályok az önkéntes tűzoltók részére biztosítanak,

f/ az egyesület összejövételein felszólalhat, javaslatokat és indítványokat tehet, továbbá panasszal élhet az egyesület vezetőségénél, a közgyűlésnél, illetőleg a felügyeleti szervnél. Az egyesület, a vezetőség, a tisztségviselők tevékenységéről véleményt nyilváníthat.

12. Az egyesület nem teljes jogu tagjai a közgyűléseken, csak tanácskozási joggal rendelkeznek, továbbá nem vehetnek részt az egyesület vezető szerveinek megválasztásában és azokba nem választhatók. Ezek kivételével a teljes jogu tagok jogait gyakorolják.

13. A tag kötelességei:

a/ aláveti magát az alapszabály rendelkezéseinek és a szervezeti fegyelem követelményeinek,

b/ lakó és munkahelyén, közösségi és magánéletében tevékenységével és magatartásával szerezzen érvényt, illetőleg óvja meg az egyesület, az egyenruha tekintélyét,

c/ tevékenyen vegyen részt az egyesület célkitűzéseinek megvalósításában, feladatainak végrehajtásában, lássa el a vezetőségtől kapott feladatokat,

d/ a tag szolgálati kötelességei:

- maradéktalanul hajtsa végre az előljáróitól és feljebbvalóitól kapott parancsokat és utasításokat,

- vegyen részt a világnézeti oktatásokon, a szakmai, elméleti és gyakorlati kiképzésben, továbbképzésben, a tűzoltási gyakorlatokon, a helyi és magasabb fokozatu tűzoltó versenyeken,

-lakó és munkahelyén tartsa meg a tűzvédelmi szabályokat és előírásokat, lakó és munkatársait erre nevelje: terjessze, népszerűsítse körükben a tűzvédelem és az egyesület céljait, feladatait,
 -vegyen részt a megelőző tűzvédelmi feladatok ellátásában,
 -vegyen részt a tűzoltási és kárelhárítási, az ár-és belvizvédekezési feladatok végrehajtásában,
 -gondoskodjon a gondjaira, illetőleg használatára bízott tűzoltó-felszerelések, eszközök, készülékek megőrzéséről, karbantartásáról és rendeltetésszerű használatáról,

e/az ifjúsági és uttörő tűzoltók, valamint pártoló tagok kötelelességeit a közgyűlés állapítja meg.

14. A tagság megszűnik: kilépés, törlés, kizárás, halál és az egyesületnek a 46. a/ és c/ pont szerinti megszűnése esetén.

a/ kilépni csak a naptári félév végével lehet; a kilépési szándékot az egyesület vezetőségének be kell jelenteni. Nem léphet ki az a tag, aki ellen fegyelmi vizsgálat van folyamatban,

b/ a tag törlésére az egyesület vezetősége, illetőleg az önkéntes tűzoltóparancsnok tehet javaslatot, törölni kell azt a tagot, aki tagsági kötelezettségeinek egy éven át írásbeli felszólításra tesz eleget, aki ismeretlen helyre távozott, illetőleg magatartása miatt méltatlanná vált az egyesületi tagságra,

c/ tagot kizárni csak fegyelmi határozat alapján lehet,

d/ a tagság megszűnéséről a közgyűlés dönt.

V.

AZ EGYESÜLET SZERVIZETE

15. Az egyesület szervei és szervezeti egységei:

a/ az egyesület közgyűlése,

b/ az egyesület vezetősége,

c/ az egyesület ellenőrző bizottsága,

d/ az egyesület egységei,

e/ az egyesület ifjúsági, uttörő szakkörei.

16. Az egyesület önálló jogi személy, saját nevében jogokat szerzhet és kötelezettségeket vállalhat.

17. Az egyesület vezető szerveinek határozatai az egyesület minden tagjára és szervezeti egységére kötelezőek.

Az egyesület közgyűlése

18. Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés, amelyet a tagok összesége alkot. A nem teljes jogú tagok, a közgyűlésen csak tanácskozási joggal vesznek részt. Tanácskozási joggal résztvehetnek továbbá, az illetékes állami és társadalmi szervek, a tömegszervezetek, az állami tűzoltóság szervei, a fenntartó, és a helyi gazdasági szervek képviselői.

19. A közgyűlést az egyesület elnöke hívja össze. A közgyűlésre az egyesület valamennyi tagját -a kitűzött időpont előtt legalább 8 nappal- a napirendet is feltüntető értesítéssel meg kell hívni.

20. A közgyűlést szükség szerint, de legalább fél évenként össze kell hívni. Évenként beszámolót, 4 évenként pedig beszámolót és vezetőségválasztó közgyűlést kell tartani. A tagok egyharmadának indítványára az elnök -15 napon belül- rendkívüli közgyűlést köteles összehívni.

21. A közgyűlés határozatait egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással hozza. Az elnök -a közgyűlés résztvevői legalább 1/3-ának kérésére- titkos szavazást köteles elrendelni. Határozatképességhez az egyesület teljes jogu tagjai legalább 50 %-nak jelenléte szükséges. Határozatképtelenség esetén, 15 napon belül újabb közgyűlést kell összehívni, amely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

22. A közgyűlésről hitelesített jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv tartalmazza a közgyűlés időpontját, napirendjét, a más szervektől résztvevők megnevezését, a résztvevők felnőtt, uttörő, ifjúsági és pártoló tagok számát, valamint a szavazási eredményeket és hozott határozatokat. A jegyzőkönyv egy-egy példányát meg kell küldeni a tanács végrehajtó bizottság igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének és az illetékes állami tűzoltóparancsnokságnak.

23. A jogszabályok és az alapszabály keretei között a közgyűlés határozatot hoz, illetőleg dönt az egyesületet érintő minden fontosabb ügyben. Így különösen:

a/ megválasztja az új, és felmenti a régi vezetőséget, valamint a 2 tagu ellenőrző bizottságot 4 évenként,

b/ megvitatja és jóváhagyja az egyesület éves munkatervét, költségvetését és a vezetőség beszámolóját,

c./ dönt a tagok felvétele és a tagság megszűnése ügyében,

d./ megvitatja a vezetőségnek a személyi ügyekkel kapcsolatos javaslatait, és állást foglal abban,

e/ elbírálja a közgyűlésre érkezett indítványokat,

f/ határoz, az egyesületnek más tűzoltó egyesülettel történő egyesülésről, az egyesület feloszlásáról és ez esetben az egyesületi vagyon hovaforrásáról,

g/ határoz a hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyekben.

Az egyesület vezetősége

24. Az egyesület ügyeit a két közgyűlés között a vezetőség intézi; a vezetőség saját tagjai közül megválasztja az egyesület elnökét, titkárát, az anyagi-pénzügyi felelőst, a műszaki felelőst, az ifjúsági felelőst, és a nőfelelőst. Az egyes -felelősként megjelölt-tisztségek összevontan is szervezhetők. A vezetőségnek az önkéntes tűzoltóparancsnok hivatalból tagja.

25. A vezetőség létszáma 11 fő./Megjegyzés: A vezetőség létszáma 5 főnél kevesebb nem lehet./A jelölésnél arra kell törekedni, hogy a vezetőségben az egyesülethez tartozó valamennyi tűzoltóegység képviselve legyen.

26. A vezetőségi ülést az egyesület elnöke hívja össze, a vezetőség valamennyi tagjának meghívásával. A vezetőség szükség szerint, de legalább negyedévenként ülést tart. A vezetőség bármely tagjának indítványára az elnök 5 napon belül, rendkívüli vezetőségi ülést hív össze.

27. A vezetőség határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt. Határozatképességhez a vezetőség legalább 2/3-ának jelenléte szükséges. Szakmai feladat végrehajtásával kapcsolatos határozathozatalhoz az önkéntes tűzoltóparancsnok egyetértése szükséges.

28. A vezetőségi ülésekről írásos feljegyzést kell vezetni, melyben rögzíteni kell az ülés időpontját, tárgyát, a jelenlevők és a hozzászólók számát és a hozott határozatok szövegét.

29. A vezetőség felelős a közgyűlésnek az egyesület munkájáért.

30. A vezetőség valamely tagjának lemondása, vagy elhalálozása esetén, a tisztség betöltéséről a legközelebbi közgyűlés határoz.

31. A vezetőség feladatai:

a/ megszervezi és végrehajtja a jogszabályokban, az alapszabályban és szabályzatokban, az egyesület közgyűlése, illetőleg az állami tűzoltóság által meghatározott szakmai feladatokat,

b/ szoros kapcsolatot tart fenn a helyi tömegszervezetekkel, illetőleg a tanács és az állami tűzoltóság szerveivel. A helyi tanács végrehajtó bizottságának, az állami tűzoltóság szerveinek rendszeresen beszámol a működési területe tűzvédelmi helyzetéről, az egyesület tevékenységéről,

c/ megszervezi a tűzoltási és a kárelhárítási feladatok ellátását, az egyesület tagjainak riasztását, biztosítja a kivonulás feltételeit a Riasztási és Segítségnyújtási Tervben foglalt feladatok végrehajtását,

- d/ megszervezi a területfelelősi szolgálatot, irányítja a területfelelősök tevékenységét, megszervezi a kulturális létesítmények, illetőleg a kulturműsorok ügyeleti szolgálatát,
- e/ megszervezi tagjainak világnézeti oktatását, szakmai kiképzését, továbbképzését, tűzoltási gyakorlatait, továbbá segítséget nyújt a helyi és magasabb fokozatu tűzoltóversenyek megszervezéséhez,
- f/ a lakosság tűzvédelmi felvilágosítása és a tűzoltóság munkájának népszerűsítése érdekében szakmai előadásokat, kulturális, sport és egyéb rendezvényeket szervez, különböző propaganda anyagokat ad ki, tűzvédelmi kiállításokat, klub- és egyesületi napokat, jubileumi ünnepségeket rendez,
- g/ elkészíti és a közgyűlés elé terjeszti a beszámolókat, javaslatokat, határozati javaslatokat,
- h/ gondoskodik új tagok /teljes jogu, pártoló, uttörő és ifjúsági/ szervezéséről, előkészíti tagfelvételüket, előkészíti továbbá a tagság megszűnésével kapcsolatos ügyeket, határoz a hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyekben,
- i/ biztosítja a rendelkezésére bocsátott ingatlanok, helyiségek, tűzvédelmi felszerelések, eszközök, készülékek, stb. állagmegóvását, rendeltetésszerű használatát, kezdeményezi karbantartásukat, átdőszakos ellenőrzésüket, javíttatásukat,
- j/ javaslatot tesz a ~~tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat~~ tűzoltóság céjaira szükséges költségvetési előirányzatok, költségek biztosítására, a vonatkozó pénzügyi terv /költségvetés/ összeállításához,
- k/ javaslatot tesz a tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervéhez, illetőleg az illetékes állami tűzoltóparancsnokhoz az egyesület tagjainak kitüntetésére, előléptetésére, dicséretére és jutalmazására,
- l/ javaslatot tesz a tanács végrehajtó bizottsága titkárának az önkéntes tűzoltóparancsnok, a tűzoltóparancsnokhelyettes, az egységparancsnok, a rajparancsnok, az egyesületi szakkörvezető, a szertáros, az egységszertáros, a gépkocsivezető, a kismotorfecskekezelő kinevezésére, felmentésére. A javaslat megtétele előtt az illetékes állami tűzoltóparancsnok egyetértését kéri az önkéntes tűzoltóparancsnok, a tűzoltóparancsnokhelyettes és az egységparancsnok kinevezéséhez, felmentéséhez, a javaslatokat előterjesztés előtt a közgyűlés elé viszi,
- m/ vezeti az egyesület szolgálati könyveit /egységkönyv, pénztárnapló, ellenőrzési könyv, stb./ és okmányait, intézi az egyesület levelezését.

32. Az egyesület elnöke:

- a/ képviseli az egyesületet -a szakmai ügyek kivételével- a fenntartó, a felügyeleti és szakmai irányító szervek, valamint a tömegszervezetek előtt,
- b/ felügyel az egyesület alapszabályszerű működésére,
- c/ felügyeletet gyakorol a vezetőségi tagok működése felett, irányítja tevékenységüket,
- d/ összehívja a vezetőségi üléseket és a közgyűlést, azokon elnököl,
- e/ a vezetőségi üléseken szavazategyenlőség esetén dönt,
- f/ kiadmányozza az egyesület leveleit,
- g/ jogosult pénztár- és leltárvizsgálatot tartani,
- h/ utalványozza a kiadásokat az egyesület költségvetésének megfelelően, attól való eltérés esetén a vezetőség hozzájárulásával,

33. Az egyesület titkára:

- a/ az elnökkel együttesen, vagy annak megbízásából képviseli az egyesületet -szakmai ügyek kivételével- a fenntartó, a felügyeleti és az állami tűzoltóság, illetve az egyéb szervek előtt,
- b/ intézi az egyesület ügyeit, levelezését, gondoskodik az egyesülethez érkező iratok, levelek elintézéséről a vezetőséggel ismertetett azokat,
- c/ vezeti az egyesületi ülések jegyzőkönyveit,
- d/ kezeli az egyesület irattárát és bélyegzőjét, ellenjegyzí az pénzüri bizonylatokat.

34. Az egyesület parancsnoka:

- a/ szakmai előljárója az egyesület tagjainak, az elnökkel mellérendeltségi viszonyban áll,
- b/ képviseli az egyesületet szakmai ügyekben, a különböző szakmai jellegű megbeszéléseken, beszámoltatásokon, parancsnoki értekezleten, továbbképzéseken, stb.,
- c/ vezeti az egyesületet a diszelvek, az alakzatban történő kivonulások, a különböző fokozatu tűzoltóversenyek, tűzoltórendezvények, stb. alkalmával,
- d/ megszervezi, irányítja és ellenőrzi -az egyesülethez tartozó egységparancsnokon keresztül- az egyesület szakmai tevékenységét,
- e/ közvetlenül vezeti -az állami tűzoltóság kiérkezéséig- a tűzoltási gyakorlatokat, illetőleg a tűzoltást, kárfelszámolást,
- f/ irányítja, ellenőrzi az egyesületi uttörő és ifjusági szakkörök, továbbá irányítja, segíti az iskolai, tanintézeti szakkörök, Ifju Gárda alegységek tűzvédelmi tevékenységét,
- g/ közvetlenül irányítja a parancsnokhelyettes, az egységparancsnok és az egyesületi szakkörvezetők tevékenységét,

h/ gyakorolja a részére meghagyott fegyelmi jogkört.

35. Az egyesület ellenőrző bizottsága

a/ rendszeresen ellenőrzi az egyesület ügyvitelét és az ügyrend megtartását,

b/ háromhavonként tételen ellenőrzi az egyesület pénztári okmányait és a pénztárállományt,

c/ ellenőrzi a pártoló tagsági díjak befizetését,

d/ vizsgálja az éves költségvetés felhasználását és a következő évi előirányzatot, észrevételeit az egyesület elnökének írásban benyújtja.

Az egyesület egységei

36. Az egyesület tűzoltó egységének kell tekinteni az egyesület székhelyén levő önkéntes tűzoltóságot, valamint a tanács működési területéhez tartozó önkéntes tűzoltóság szervezésére kötelezett községek, települések önkéntes tűzoltóságát.

37. Az egységparancsnok szakmai előljárója a tűzoltóegység tagjainak, közvetlen alárendeltje az önkéntes tűzoltóparancsnoknak.

38. Az egység a vezetőségtől kapott egyesületi és a tűzoltóparancsnoktól kapott tűzvédelmi feladatokat hajtja végre. Az egység tevékenységéről az egységparancsnok rendszeresen beszámol a vezetőségnek, illetőleg a parancsnoknak.

Az egyesület uttörő és ifjusági tűzoltószakköréi

39. Uttörő és ifjusági tűzoltószakkör ott szervezhető, ahol legalább 10 uttörő vagy ifjusági életkorú fiatal kéri az egyesületbe való felvételét. A szakkör szervezéséhez az egyesületnek közgyűlésének hozzájárulása szükséges.

40. A szakkör vezetője csak az egyesület tagja lehet. A szakkör vezetője az önkéntes tűzoltóparancsnoknak közvetlen alárendeltje.

41. A szakkör tevékenységét, feladatait, jogait a közgyűlés határozza meg.

VI.

AZ EGYESÜLET IRÁNYÍTÁSA, FELÜGYELETE

42. Az egyesület fenntartója az egyesület székhelyén működő tanács végrehajtó bizottsága, amelynek igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szerve, illetőleg a járási hivatal ellátja az egyesület felügyeletét.

43. Az egyesület tűzvédelmi feladatai ellátásának irányítását az állami tűzoltóság szervei látják el.

44. Az egyesület ár- és belvízvédelemügyi tevékenységének szakmai felügyeletét az Országos Vízügyi Hivatal az illetékes vízügyi igazgatóság útján látja el.

VII.

VAGYIS RENDREKÉZÉSEK

45. Az egyesület anyagi vonatkozású kötelezettségeiért saját vagyonával felel, a tagok saját saját vagyonukkal nem tartoznak felelősséggel.

46. Az egyesület megszűnik:

- a/ ha megszűnését a közgyűlés, kétharmad szótöbbséggel kimondja,
- b/ ha más egyesülettel egyesül,
- c/ ha az egyesületekről szóló törvényrejeü rendelet alapján felügyeleti szerve felosztatja.

47. Fegyelmi vizsgálatot kell indítani az egyesület azon tagja ellen;

a/ akit a bíróság államellenes, ifjúságellenes, vagy nyereségvágyból elkövetett bűncselekményért elítél,

b/ akinek magatartása ellentétben áll az egyesület célkitűzéseivel, nem tartja meg az alapszabályban foglaltakat, sérti az egyesület érdekeit, vagy tevékenységét akadályozza,

c/ aki az önkéntes tűzoltói magatartással, illetőleg az egyenruha tekintélyével össze nem egyeztethető tevékenységet folytat.

48. Fegyelmi fenytések:

- a/ parancsnoki figyelmeztetés,
- b/ vezetőségi feddés,
- c/ közgyűlési megrovás,
- d/ Viselt tisztségből való leváltás, a kinevező szerv,
- e/ lefokozás, az illetékes állami tűzoltóparancsnok,
- f/ kizárás,

a közgyűlés által.

A fegyelmi fenytés ellen az a/ és b/ pontokban meghatározott esetekben a közgyűléshez, a c/ és f/ pontok esetében a végrehajtó bizottság titkárához, a d és e/ pontok esetében pedig a kinevezésre jogosult felettes szervhez lehet fellebbezni.

A fenytést kihirdetése után a személyi nyilvántartásba fel kell jegyezni. /33./

A mintaalapszabályt azért tartottam szükségesnek szószerint leírni, mert megítélésem szerint azt minden önkéntes tűzoltónak betéve ismernie kell.

A mintaalapszabály 36.pontjából egyébként megállapítható az is, hogy:...az egyesület tűzoltó egységének kell tekinteni az tanács működési területéhez tartozó önkéntes tűzoltóság szervezésére kötelezett községek önkéntes tűzoltóságát... Ezzel vette kezdetét a tűzoltótestületek összevonása.

~~XX~~ VIII.

Tűzoltószerelések, felszerelések.

1896. 2 db.mozdonyfecskendő, amely a kornak megfelelően magas színvonalnak számított, hisz Zalaegerszeg és Nagykanizsa sem rendelkezett magasabb műszaki színvonalu felszereléssel.
1935. Egyesületünk megvásárolt egy db.Seltenhoffer gyártmányu gyártmányu 400 percliteres kismotorfecskendőt, amellyel még Zala megye kevés önkéntes tűzoltósága rendelkezett.
1945. A visszavonuló csapatokkal a munkácsról idemenekült Dél-kárpáti Kőolajipari Rt.a téglagyárba szállásolta el magát. Egyesületünk tagjai az akkori viszonyok fejvesztettségét kihasználva a tűzoltószertárba menekített egy db.800 percliteres motorosfecskendőt, amely 1962-ig biztosította a zalaszentgróti járás tűzvédelmét.
1956. A Megyei Tűzoltóparancsnokság az egyesület rendelkezésére bocsátott egy db.Dodge Wippon gyártmányu terepjáró gépkocsit, amely az átadáskor üzemképtelen volt. Ezt üzemképes állapotba hoztuk, s segítségével már gyorsan tudtunk a tüzesetek színhelyén teremni. Ez a gépjármű 1962-évi volt egyesületünkénél.
1962. Az előző pontban említett gépkocsit elcseréltük egy db. 2000 literes tartállyal ellátott ZISZ.tehergépkocsira, amire a megyei parancsnokságtól kaptunk egy db.800 percliter teljesítményű kismotorfecskendőt.
1963. A Megyei Tűzoltóparancsnokságtól kaptunk egy db.350-es Diesel gépjárműfecskendőt.
1969. A Megyei Tűzoltóparancsnokság figyelembe véve a mentő tűzvédelmi munkánkat, kicserélte gépjárműfecskendőnket egy Csepel Diesel gépjárműfecskendőre.
1969. A Megyei Tűzoltóparancsnokság az általa kisselejtezett 450-es Csepel-Diesel tehergépkocsit díjmentesen átadta egyesületünknek, amelyet mi egy 3.600 literes tartállyal egészítettünk ki.

Az összevonások következtében felszerelésünk az alábbi:

- 1 db.344-es gépjárműfecskendő.
- 1 db.350-es tartályos gépkocsi.
- 3 db.800 percliteres kismotorfecskendő.
- 3 db.400 percliteres kismotorfecskendő. /34./

A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület tűzoltó-
versenyeken elért eredményei a fel-
szabadulás után.

Járási I.helyezés:

	férfi:	34 alkalommal
	női:	1 -"-
uttörő	fiu:	9 -"-
	leány:	3 -"-

Megyei I.helyezés:

	férfi:	11 -"-
	női:	1 -"-
uttörő	fiu:	4 -"-

Országgrészi versenyen:

Szekszárdon 1952-ben:	férfi	IV.helyezés,
uttörő	fiu	III. -"- ,
Balatonfüreden 1956-ban:	férfi	I. -"- ,400/pl.-es
	férfi	III. -"- ,800/pl.-es
Székesfehérváron 1958-ban	férfi	II. -"- ,400/pl.-es
	férfi	III. -"- ,800/pl.-es
Győrben 1964-ben	férfi	II. -"- ,gj.fecsk.
Szekszárdon 1981-ben /34./	férfi	I. -"- ,800/pl.-es

Országos versenyen:

Budapest 1955-ben	férfi	IV. -"- ,gj.fecské
Almáfüzitő 1985-ben	férfi	IV. -"- ,gj.fecsk.
Szolnokon 1981-ben /34./	férfi	IV. -"- ,800/pl.-es

Uttörőcsapat országgrészi versenyen:

Szekszárdon 1952-ben	III. -2-
Pápán 1962-ben	IV. -"-

Uttörőcsapat országos versenyen:

Pécsen 1975-ben	VIII. -"-
Zánkán 1977-ben	XII. -"-
Zánkán 1981-ben /33./	XII. -"-

A zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület
Vezetősége 1982. augusztus 20.-án
=====

- 1./Az egyesület elnöke: Pál József,
- 2./Az egyesület parancsnoka: Marton József,
- 3./Az egyesület h. parancsnoka: Kiglics József,
- 4./Az egyesület titkára: Székelyhidi Vilmos,
- 5./Az egyesület pénzügyi és gazdasági felelőse: Varga Sándor,
- 6./Az egyesület műszaki felelőse: Horváth Zoltán, ~~és Főző József~~
- 7./ " " " " : Főző József.

Zalaszentgrót. Egyesületi tagok
=====

1./Ács István,	26./Bognár József,
2./Ágoston Csaba,	27./Czilinger Ferenc,
3./Főző József,	28./Fejes József,
4./Husz László,	29./Györke József,
5./ifj. Kiss József,	30./Györke Márton,
6./Kovács Gyula,	31./Horváth Károly,
7./Sallai György,	32./Kósa István,
8./Marton József,	33./Kiglics József,
9./Skapér Zoltán,	34./Kolman György,
10./Szakonyi György,	35./Kzajczár Ferenc,
11./Bajor István karmester,	36./Márkus József,
12./Boros Győző,	37./Molnár István,
13./Gáncs Béla,	38./Paksa László,
14./Gáncs Lajos,	39./Rózsa Gábor,
15./Horváth József,	40./Székely Kálmán,
16./Hideg Ferenc,	41./Székely Mihály,
17./Horváth Zoltán,	42./Szeghy Sándor,
18./Marton József,	43./Szili László,
19./Oláh Jenő,	44./Tóth János,
20./Pál József,	45./Tóth Károly,
21./Tóth Tibor,	46./ Tóth Tibor Varga Károly,
22./Varga Sándor,	47./ifj. Viktorin János
23./ifj. Kubinyi József,	
24./ifj. Horváth Zoltán,	
25./Bajor András,	

Megjegyzés: Az 1-10-sorszám alattiak a székszárdi országos és a szolnoki országos tűzoltóverseny résztvevői.
 A 11-25-sorszám alattiak a tűzoltózenekar tagjai.

Csáfordi egység:

- 1./Kondics László egységparancsnok,
- 2./Kertai Károly,
- 3./Ferenczi István,
- 4./Balázs Dezső,
- 5./Kulcsár József,

- 6./Szabó Béla,
- 7./Szabó László,
- 8./Udvari György,
- 9./Varga Gyula.

Tekenyei egység:

- 1.Kiss Károly egységparancsnok,
- 2./Horváth János,
- 3./Kiss Vilmos,
- 4./Kiss József,

- 5./Lábodi István,
- 6./Szabó Ferenc,
- 7./Farkas Károly,
- 8./Molnár Ernő.

Zalaudvarnoki egység:

- 1./Budai József egységparancsnok,
- 2./ifj.Budai József,
- 3./Ferenczi Imre,
- 4./Horváth Márk,
- 5./Kovács Gábor,

- 6./Mukics Jenő,
- 7./Németh László,
- 8./Németh József,
- 9./Sebestyén Béla,
- 10./Sebestyén János.

Zalakoppányi egység:

- 1./Pintér László egységparancsnok,
- 2./Csalló Zoltán,
- 3./Borsos Kálmán,
- 4./Parragi Lajos,
- 5./Tóth József,

- 6./Csarmasz Jenő,
- 7./Koronczi Antal,
- 8./Varga László,
- 9./Koronczi László.

Elődök neve:	Mikortól	- Meddig?	Al-	Meddig?	Egyesületi or- vos neve:	Mikortól	Meddig
Terényi Antal	1882.VI.16.	1884.II. 20.	M. S		Dr. Mészner Antal	1882. VI.16.	1919.
Botka Ferenc	1884.II.20.	1900.	G	1899. X.19.			
Salatinszki Majos	1900.XI.	1917.	D A	1930.			
Markos Kálmán	1917.	1918.		no is			
Dr. Mészner An- tal	1919.	1929.					
Schneller Jenő	1920.	1921.					
Dr. Mészner Antal	1921.	1928.					
Langliár Gyula	1960.	1970.					
Pál József	1970.	no is					

Segédtitás neve:	Mikortól	- Mrtól	- Meddig?
Szalay Ignác	1896.	18.	1942.
Glaser Gyula	1910.	2.	1945.
Mittermajer Desső	1926. VIII.20.	15. V	1970.
Holzapfel Resső	1928. VIII.20.		
Páner János	1930. VII. 23.	1 I	
Székelyhídi Vilmos	1943.III.1.	M	

Szalasszentgrót

Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?	Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?	Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?	Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?
Berényi Antal	1882.VI.16.	1884.II.20.	Bakénbachér Sámuel	1882.VI.16.	1910.III.22.	Holli József	1882.VI.16.	1898.III.	Berényi Jenő	1882.VI.16.	1898.III.
Botka Ferenc	1884.II.20.	1900.	Gláser Gyula	1910.	1928.	Kohár József	1889.	1910.	Szalai Flórián	1889.	1910.
Malatinszki Lajos	1900.III.	1917.	Dr. Micsner Antal	1910.		Zahorán Pál	1910.	1917.	Neumann Mór	1899.	1917.
Varkas Kálmán	1917.	1918.				Haám Artúr	1918.	1919.	Varga Sándor	1899.	1919.
Dr. Micsner An- tal	1919.	1929.				Geylhofer László	1920.	1921.			
Schneller Jenő	1920.	1921.				Schneller Jenő	1921.	1921.			
Dr. Micsner Antal	1921.	1928.				Dr. Lux Béla	1921.	1930.			
Mangliár Gyula	1960.	1970.				Báranyos Viktor	1930.VI.25.	1945.II.27.			
Holli József	1970.	Ma is				Tóth Lajos	1945.VI.1.	1953.II.15.			
						Marton József	1953.XI.15.	Ma is			

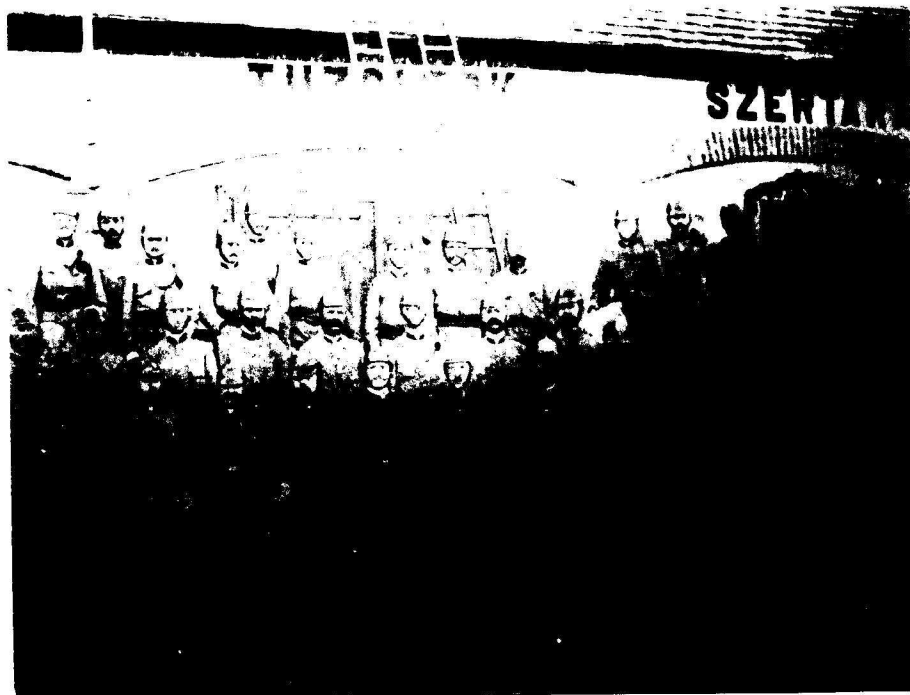
Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?	Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?	Alapítvány neve:	Mikortól?	Meddig?
Szalay Ignác	1896.	1926.	Parais János	1882.	1894.	Bauer Miksa	1894.	1926.
Gláser Gyula	1910.	1930.V.12.	Kardos Sámuel	1894.	1898.	Szalay Kálmán	1898.	1943.III.1.
Hittermajer Ressó	1926.VIII.20.		Bita József			Mangliár Gyula		Ma is
Melsapfel Ressó	1928.VIII.20.		Szalay Ignác	1922.				
Báker János	1930.VII.23.		Bauer Ressó					
Székelyhídi Vilmos	1943.III.1.		Szalay Ignác	1930.	1945.			
			Tóth Lajos	1945.	1949.			
			Szabó Ignác	1951.	1953.			
			Marton József	1953.	Ma is.			
			Kiglics József					

Szalazentgrót, 1981. október 2.

Székelyhídi Vilmos
/Székelyhídi Vilmos/
titkár

1982 - 1982-18

[illegible]

Az 1882-ben
épített első
szertár.

Az 1928-ban
épített második
szertár.

Az 1962-ben
épített mai
szertár.

Az 1882-ben
épített első
szertár.

Az 1928-ban
épített második
szertár.

Az 1962-ben
épített mai
szertár.

Tűzoltótestület
vezetői és tagjai
1932-ben az 50-ik
jubiläumra.

Tűzoltótestület
és a zenekar.

Tűzoltótestület
65 éves jubiläumra
1947-ben.

Szt. Flórián a tűzoltók védőszentje.

szekességi országúti és a szolnoki or-
szágos versenyen résztvevő m.j.

1981-ben.

XIII.

A tűzoltózenekar létrehozása és annak működése.

1948. augusztus 19-én Zalaszentgrót Nagyközség Képviselőtestülete 1534/1948. jkv. 37-számú véghatározatával elrendelte, politikai megfontolások alapján, egy husz tagu tűzoltózenekar hangszereinek megvásárlását a Mogyoróssy hangszergyártól 18.132.50 Ft. értékben.

Ezt a véghatározatot óriási előkészítő munka előzte meg. A zenekar létrehozásának gondolatát legelsősorban el kellett fogadtatni Gyutay István járási főjegyzővel, aki miután az eljépzélést magáévá tette, még 1948. május 20-án 1777/1948. számú és a járás kilenc körjegyzőjéhez intézett leiratában elrendelte, hogy a járás valamennyi körjegyzősége a hároméves terv keretében készítendő költségvetésébe tervezzenek be 550-550 forintot a hangszerek megvásárlásához való hozzájárulásként és ezt az összegeket a költségvetések jóváhagyása után utalják át Zalaszentgrót Nagyközség egyszámlájára. Ugyanebben a leiratban kilátásba helyezte, hogy a hozzájáruló községekben rendezendő párt és állami ünnepségeken a zenekar kimegy és emeli az ünnepségek színvonalát.

A járás körjegyzőségeinek nagy része ennek a felhívásnak eleget tett, Zalaszentgrót Nagyközség is hozzáátette a maga 5.000.-Ft.ját, is a hangszerek vételárának fele már meg is volt.

A hangszerek megvásárlása a szállító vállalattal, illetve hangszergyárral történt írásbeli megállapodás alapján már lehetséges volt, a hátralévő, illetve fennmaradó vételárat illetőleg a képviselőtestület 1949. február 28-i határidőre vállalt kötelezettséget.

A hangszergyár azonban két kézfizetői kezeset is megkivánt, amelyet Nyikos György és Hamburger Dezső képviselőtestületi tagok vállaltak, amiért nekik a képviselőtestület jegyzőkönyvi köszönetet mondott. Ugyanigy köszönte meg Gyutay István járási főjegyzőnek és a járás mindazon községeinek, amelyek a tűzoltózenekar létrehozását támogatásukkal lehetővé tették.

1948. augusztus 24-én, az előzetes levélbeli lebonyolítás, illetve megállapodás után e tanulmány írója felutazott Tóth Lajos akkori tűzoltóparancsnokkal, megvásároltuk a szükséges hangszereket és az esti autóbusszal azokat magunkkal is hoztuk. Örökre emlékezetes marad számomra, hogy az este féltíz órakor zalaszentgrótra érkező autóbusznál több, mint százan várták a kíváncsiak az általunk hozott hangszereket, főleg az-azokon tanulni akaró fiatalok.

Volt már hangszerünk, nem volt azonban karmesterünk, aki a hangszert sohasem látott, kottát olvasni nem tudó, de annál lel-

kesebb fiatalokat minderre megtanítsa.

Hirdetést tettünk tehát közzé a Magyar Hivatásos Zenészek Szabadszakszervezete hivatalos lapjában, amelyben pályázatot hirdettünk a zenekarvezetői, illetve a karmesteri állás betöltésére.

A hirdetmény, illetve pályázati felhívás 1948. október 7-én megjelent, és ennek eredményeképpen számtalan, nevesebb-nél-nevesebb karmester jelentkezett úgy, hogy volt kikből válogatni, de bárkit választottunk is volna, természetesen a pályázónak lakás és megfelelő főállás kellett ahhoz, hogy családjával Zalaszentgrótra tudjon települni és megélhetése is biztosított legyen, ugyanis a karmesterséget ugyyszólván díjazás nélkül, társadalmi munkában gondoltuk ellátatni.

Igy esett választásunk az akkor a Ruggyanta gyár zenekarában játszó és a közeli Vasvár községbe való Oroszlán Jánosra, aki-vel hosszas levelezés után megállapodtunk és ő le is utazott hozzánk bemutatkozásra.

Miután bemutatkozott megállapodtunk. Jó ideig főállásban Oroszlán János lett az Ipartestület jegyzője, lakást pedig úgy biztosítottunk számára, hogy a tanulmány írója megosztotta szolgálati lakását a Lenin u. 5-szám alatti szolgálati lakásban, ahol kialakítottunk részére egy szoba, konyha és kamrából álló lakrészt.

Lehet, sőt biztos, hogy ma az egész zenekari hangszerek ára alacsonynak tűnik, hisz ma 18.000.-Ft. körüli összegért talán 2-3 db. hangszer is kapni, a vásárlás idején azonban ez hatalmas összeg volt.

Az is fel tűnhet, hogy oly magas volt a karmesteri tisztségre pályázók száma. Abban az időben azonban feloszlottak még a II. világháború ideje alatt is működött zenekarok, a kultúra csak sokadrendűvé vedlett abban az időben vissza. Volt állástalan katonazenész és karmester is számtalan, ez magyarázza jelentkezők magas számát.

Nem volt azonban fedezet a hangszerek árának teljes megfizetésére sem, ezért elhatároztuk, hogy 1948. július 4-én egy tűzoltónapot rendezünk, amelyre meghívjuk az itt állomásozott és ezredzászlót is itt avatott I. Honvéd Hadosztály zenekarát is erre az alkalomra. A tanulmány írója levélben udvarias hangú levelet intézett a Hadosztály Parancsnokához, Váriházy Oszkár Vezérőrnagyhoz, amelyben leírta elgondolását és kérte a zenekarnak a bekezdésbeni időpontra történő levelezését.

A kérés megértésre talált és a honvédzenekar a jelzett időpontban meg is érkezett. Fellépésük oly nagy sikert aratott, hogy a tűzoltónap tiszta bevétele 3.600.-Ft. volt, míg a bruttó bevétel

ennek a duplája, vagyis 7.200.-Ft.összeget tett ki. a huszonnégy tagu zenekar a megállapodás szerint 1948.július 3-án, szombaton délután érkezett meg, önként vállalkozóknál nyertek elszállásolást, ideérkezésük üzemanyagát 150-liter benzint és este a tűzoltóbálon tánczenét szolgáltató nyolc zenésznek fejenként 45.-Ft.összeget kellett csupán fizetni. Természetesen a zenekar és kísérei étkezési ellátásáról is az akkori tűzoltótestület gondoskodott magyaros vendégszeretettel.

A honvédzenekar szereplése után természetesen hálás köszönetünket fejeztük ki Variházy Oszkár vezérőrnagy és Horváth Viktor őrnagy, nevelőtiszt elvtársaknak.

Zenekarunk új tagjai ezek után nekiláttak a tanulásnak és első nyilvános szereplésük Zalaszentgrót és Kiszszentgrót egyesítésének és az új piactér felavatásának napjára 1950. május 1-napjára esett.

Nagyközségünk minden lakójának arcán a boldog önelégültség fénye ragyogott, hisz elsőként Zala-megyében, zalaszentgrótnak volt már önnálló fuvós zenekara.

1949.augusztus 26-napján a zenekar a 80/1949-számú képviselőtestületi véghatározatban foglaltak alapján rövid, átmeneti időre, -a hangszerek községi tulajdonának fenntartása mellett- átkerült a SZIT.zalaszentgróti területi csoportja kezelésébe, mert ebben az időben ez a szervezet volt hivatva a nagyközség kulturális életének vezetésére és fejlesztésére.

Ez-az állapot azonban csak átmenetinek bizonyult, hisz egy önkéntes testületben szilárdabb fegyelem mellett, jobban összehartható volt a zenekar. Körülbelül 1950-ben, a tanácsok megalkakulásakor, illetve azután a zenekar visszakerült a tűzoltóság kebelébe.

Nem volt könnyű, és ma sem az, a zenekar működtetése és csak a zenét nagyon szerető, nagyon lelkes vezetők áldozatkészségének köszönhető, hogy zenekarunk ha néha akadozva is, létszámgondokkal küzve harminchárom éve működik.

Oroszlán János teljesítette amire vállalkozott. E fejezet elején említettem, hogy a hangszerek vásárlását politikai szempontból tartotta a képviselőtestület kommunista frakciója fontosnak. Ezt megmagyarázandó elmondom, hogy abban az időben még nyolc politikai párt működött a járásban, amelyek nyakra-főre tartották gyűléseiket a járás községeiben, és mindig ott volt a legtöbb hallgató, ahol a zenekar játszott. Így működtek közre a falu villamosításakor, a Tsz.-ek szervezésekor, stb. stb.

Oroszlán János elvtárs a későbbiekben már fix állát kapott, ő lett a Járási Tanács Művelődési Osztályának vezetője. Ezt a tisztségét és karmesteri teendőit is ellátta egészen 1956-ig, amikor is az ellenforradalmi események hatására elköltözött szülőhelyére Várra, ahol a TÖZEP. telep vezetőjeként ma is dolgozik.

Az ellenforradalmi erők leverése, a konszolidáció után a zenekar új karmesterhez jutott Bajor István személyében, aki a II. számú iskola zenetanára, ma a zeneiskola igazgatójaként fejt ki tevékenységét. Bajor István pécsen szerezte meg zenetanári képesítését és működési ideje alatt a zenekar érzékelhetően sokat fejlődött.

A tűzoltózenekar nélkül nagyközségünkben ma már elképzelhetetlenek a párt és állami ünnepek, a polgári temetések, stb.

A zenekar egyébként egyébként 1968. szeptember, 22-én ünnepelte az I. sz. Általános Iskola tornatermében fennállása 20.-ik és 1978. május 20.-án 30-éves évfordulóját, amikor is e tanulmány szerzője tartott ünnepi megemlékezést a zenekar tagjai és a megjelent ünneplő közönség előtt.

Ez lenne tehát a Zalaszentgrót-i Önkéntes Tűzoltóegyesület Zenekarának rövid története megemlítve, hogy a zenekar évenként több-izben tartott térzenét, emelte a tűzoltóversenyek ünnepélyességének színvonalát is. /35./

E p i l o g u s .

=====

Száz év az egyes ember életében is tiszteletreméltó idő, hát még egy testületében, amelyben különféle objektív okok, mint például katonaiszolgálatra történő bevonulások, elköltö-zések, stb. miatt gyakran változik a személyi állomány.

Mégis a tüzesetekről szóló különféle híradásokból szinte sosem hiányzik: Az Önkéntes tűzoltóegységek gyorsan és megfelelő erővel siettek a tüzeset helyszínére, oltották a tüzet, mentették az embereket és értékeket.

Többségünk ennek ellenére sem ismeri igazán, belülről a tűzoltók munkáját, egyszerűen legfeljebb csodálja gyorsaságukat, s egy-egy megrendítően katasztrófális tüzeset, vagy ennek folytáni baleset olvastán, esetleg láttán, gondolnak csupán arra: milyen fontos, milyen megnyugtatóan jó, hogy a tűzoltókra az emberek mindig és mindenütt számíthatnak.

Az ipar szerkezetében bekövetkezett változások, a szénhidrogének felhasználásának növekedése, fokozottabb tűzveszélyeket is jelent éppen úgy, mint a háztartásokban megsokasodott elektromos háztartási berendezések. A tüzesetek okai között szerepel a háztartásokban helytelenül elhelyezett, vagy kezelt gáz, -vagy olajtűzelésű kályha, s mind több a dohányzásból keletkező tűz is.

Az egyre növekvő tűzveszély korszerűbb ellenintézkedéseket tett szükségessé.

A legfontosabb a tűzoltóegységek megfelelő felkészítése, a tűzvédelmi jogszabályok megtartatása és szigorítása, a rendszeres szemlék és ellenőrzések megvalósítása, hiszen a legkiválóbban felszerelt tűzoltóegyesület szertára is csupán néma kriptá, a kiválóan képzett, a megelőzésben és tűzoltásban kiválóan képzett, minden időben szolgálatkész önzetlen munkatársak, a tűzoltók nélkül.

Jelen tanulmány szerzőjének nem volt más célja, mint szerény képessége szerint bemutatni azt az önzetlen és nagy áldozatkésztséget, amelyet a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltók száz év alatt a köz szolgálatában végeztek.

De vajon könnyű dolog e-ez? Hát bátran kijelenthetem: N e m !

Elgondolkoztam azon, hogy nagyközségi közös tanácsunk lakosai gondolnák arra, hogy amíg ők moziba-színházba, a strandon, a presz-szóban töltik gondtalanul szabad idejüket, az önkéntes tűzoltók minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül, a t e l j e s szabad-idejük feláldozásával vesznek részt az elméleti és gyakorlati kiképzéseken, készülnek a nagy helytállást igénylő és különböző szintű tűzoltó versenyekre.

Ugy vélem, ha tanulmányom tisztelt olvasói naponta csak egyetlen percre is tisztelettel adóznak a zalaszentgróti önkéntes tűzoltóegyesület és tagjai irányában, célomat elértem, és nem fáradtam hiába.

Bevezetőmet egy latin idézettel kezdtem és szeretném azt egy másikkal befejezni. -

„ Vivát! Crescát! Floreát! ”

„ Éljen! Erősödjön! Virágozzon! ”

Zalaszentgrót Nagyközség és ezen belül a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület is.

A szerző.

F o r r á s o k .

- 1./Az 1928-évben felavatott második szertár alapkövében talált emlékirat./lásd:c.jelű függelék/
- 2./U.o.és a Képviselőtestülethez intézett beadvány./lásd:a.és c.jelű függelék./
- 3./Korabeli Statisztikai évkönyv.
- 4./Nagyközségi Tanács Elnökétől nyert adatok.
- 5./1980.évi népszámlálási adatok.
- 6./Székelyhidi:Képek Zalaszentgrót Mohácsi Vész utáni multjából című tanulmány./kézirat/
- 7./Zalaszentgrót Mezőváros 1836-évi képv.testületi jegyzőkönyve.
- 8./1872-évi törvénytár.
- 9./1908.augusztus 11.-i zalai ujság.
- 10./Székelyhidi:A középkori Zalaszentgrót c.tanulmány 15.oldal.
- 11./Székelyhidi:Képek Zalaszentgrót Mohácsi Vész utáni multjából című tanulmány,15.oldal./kézirat/
- 12./U.o.22.oldal.
- 13./U.o.12.oldal.
- 14./Kardos Sámuel:Adatok Zala-Szent-Gróth történetéhez 25.oldal.
- 15./Székelyhidi:Képek Zalaszentgrót Mohácsi Vész utáni multjából, 28-29-oldal./kézirat/
- 16./Kardos Sámuel:Adatok Zala-Szent-Gróth történetéhez 31.oldal.
- 17./U.o.31.oldal.
- 18./Marton József tűzoltóparancsnok írásbeli közlése.
- 19./Zala vármegye Szabály rendeleteinek Gyűjtemény 1930.156-171.old.
- 20./Révai Nagylexikon 425.oldal.
- 21./Bátorfy Lajos:Adatok Zalamegye Történetéhez III.kötet,297-old.
- 22./Németh József:Zala megye műemlékei 65.oldal.
- 23./12.412-ni.1889.jkv.284.szám 157.oldal.
- 24./U.o. 158.oldal.
- 25./ Lásd a c.függelék.
- 26./ Lásd a c.függelék.
- 27./~~12.412-ni.1889.jkv.284.szám.159.oldal.~~U.o.
- 28./ 12.412.ni.1899.jkv.824.sz.159.oldal.
- 29./ U.o.160.oldal.
- 30./ U.o.160.oldal.
- 31./ U.o.162.oldal.
- 32./c.melléklet.
- 33./ 4/1971./VIII.1./B.M.sz.rendelet 3-számú melléklete.
- 34./ Marton József tűzoltóparancsnok közlése.
- 35./ Ugyanaz.

36./Tűzvédelem c.szakfolyóirat 9/1981./szeptemberi szám,25.oldal.

37./Nagyközségi Tanács 1534/1948.sz.ügyiratcsomója./Tűzoltó-
egyesület birtokában.

Tekintetes Képviselőtestület!

Egy város lakóira nem lehet édesebb megnyugvás, mint ama tudat, hogy van egy testület, mely önfeláldozó odaadással egyesek vagyoni biztosságát tette feladatává, mely hivatásul egyet ismer, hogy a gyakran jelentkező romboló tűz elem ellen védfalul álljon, egyet hogy jó felszerelésével gyorsan működhessék.

Egy ilyen testület „önkéntes tűzoltó egylet” alakult a város polgárai között.

Napjainkban a tűzoltó egylet létének alapját, annak célszerűségét és közhasznosságát fejtegetni feleslegesnek találjuk, mert egy tekintet az ország téerein belül szükséges, hogy mindenkit meggyőzzön erről, mert alig van egy kissé jelentékenyebb hely hol ez már meg nem alakult volna. A tűzoltó egylet megalakulását csak a szűkmarkuak, kik zsebüket féltik, hogy igénybe vétetik; csak a szeretet nélküliek, kik mások káránál részvétet nem ismernek gáncsolják.

Azonban a Tek. Képviselőtestület egy rendezett társulat felszerelése anyagi áldozatokkal, számos kiadásokkal jár, melyet csak úgy tehetünk, ha a város melynek érdekében történik, mely tulajdonosa leendő felszerelésünknek segédkezet nyújt.

Nevezett és megalakult tűzoltó egylet nevében tehát alulírottak alázattal kérjük a Tek. Képviselőtestületet, méltóztassák a jelzett egyletnek a következő segítyt nyújtani:

- 1-ször: A hajduk udvarán nekünk tért engedni szertár s őrtanya épület felállítására, mely épület 7 öl hosszú s 3 1/2 széles leendő.
- 2-szer: Miután az épület a városé leendő, de a tűzoltóságnak örök időre átengedett használatul, az épülethez a szükséges kézi napszámásokat.-
- 3-szor: Évenként -6-évre- bizonyos meghatározott összegű segélydíjat biztosítani s adni, melyet annyival inkább bátrak vagyunk kérni, mert a város a felszerelés hiánya folytán, a tűzoltószerek beszerzésére hatóságilag is kötelezve van, tudtunkkal pedig a város egy fecskendőn kívül mivel sem bír.-
- 4-szer: De csakis a szerek bevásárlásánál -melyeket teljesen kifizetni képtelenek leszünk, ha netalán szükséges lenne a garantiát elvállalni.

Tekintetes Képviselőtestület!

Remélve, hogy egy egyletnek, melynek közhasznu létezését be nem látni lehetetlen, remélve hogy egyedül a város javára irányuló törek-

vásunket máltányolva a Tek.Képviselőtestület a legmelegebben fogja pártolni kérvényünket és kérelmünket teljesíteni fogja.

Bizton várva az írásbelileg biztosított kérelmünket maradtunk a Tekintetes Képviselőtestületnek kész szolgálai a Z.Szt.gróthi Önkénytes tűzoltóegylet nevében:

Z.Szt.Gróth 1882.jul.22.

Holy József s.k.
főparancsnok.

Perényi Antal s.k.
elnök.

Paraiz János s.k.
alparancsnok.

Lakenbacher Sámuel s.k.
alelnök.

A másolat hiteles!

Zalaszentgrót, 1972. július, 1-én

Székelyhidi László
igazg.csoport vez.

Tekintetes Képviselőtestület!

A tűzrendészeti szabályrendelet 46.§-a szerint tűzvész esetén „az oltási technika tekintetében a tűzoltó parancsnok intézkedik, intézkedéséért felelős.”

Hogy ezen feladatoknak sikeresen megfelelhessünk, gondoskodnunk kell oly módoszatok megállapításáról, melyek az oltás célszerű eszközléséhez vezetnek.

Ily irányú tevékenységünk közben szóba jött, hogy azon esetben, ha községünknek zalaparti fenyegettetnék a tűz által, az oltáshoz szükséges vizet azon részének a Zalának, hol most a lakosság ruhamosásokat, s mely befásítva, s bekerítve van, szállítani nem lehetne, mert a kiültetett fák és a készített kerítés a járműveknek a folyóhoz való közeledését lehetetlenné teszik. A legutóbb tartott választmányi ülés határozatából kifolyólag f. hó 20.-án tisztikarunk a helyszínét megvizsgálván azt tapasztalta, hogy a jelzett felszólalás jogosult. A járművek csakugyan hem tudnak a Zala partjához jutni, mert a fák és kerítés akadályt képeznek.

Ily körülmények között nem volnánk képesek vész esetén a Zalának ezen vízmerésre legalkalmasabb részéről vizet szállítani, hanem kénytelenek volnánk a „malom alá”, vagy a „Danka” féle házhoz vízért menni. De mi történnék ha szűk „Malom utca” állna lángokban?

Az eszközölt helyszíni szemle alkalmával egyhangulag abban történt megállapodás, hogy a Zalára vezető két bejáró között a folyó partján lévő 5-db. akácfa és a folyó felőli kerítés rész eltávolítandó lenne, minek megtörténte esetén a vizet szállító járművek a bejárók egyikén be, a másikon kifelé közlekedhetvén, az oltáshoz könnyű szerrel kaphatnánk vizet.

Az idézett szabályrendeletből ránk háruló súlyos felelősségnél fogva tisztelettel kérjük a tek. képviselőtestületet, miszerint tekintetbe véve, hogy a város lakosságának érdeke forog kockán, méltóztassék intézkedni, hogy a Zalához való szabad közlekedés a jelzett módon mielőbb lehetővé tétessék, nehogy azon kényszerhelyzetbe jussunk, hogy vész esetén, a szükség parancsolta igénybevételeivel nyissunk magunknak utat.

Z. Szth. Grót, 1894. május, 22.

Tisztelettel:

Kluger Sámuel s.k.
t.o.e. alparancsnok.

A másolat hiteles, szószerint
egyező az 1325/1894.sz.a.
iktatott eredetivel.

MÁSOLAT

E M L É K I R A T

A

ZALASZENTGRÓTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ TESTÜLET 1928 ÉVBEN

UJJÁÉPÜLT

SZERHÁZÁNAK ZÁRÓKÖ LETÉTELI ÜNNEPE

ALKALMÁBÓL

ZALASZENTGRÓTON, 1928 évi augusztus hó 2o.

GÖDBAUM JÓZSEF sk.

jegyző

LÉHÁRT JÓZSEF sk.

bíró

A ZALASZENTGRÓTI ÖNKÉNTES TŰZOLTÓTESTÜLET TÖRTÉNETE A MEGALAKULÁSTÓL
1882-1922

Amikor gróf Széchenyi Ödön a múlt század második felében az önkéntes tűzoltósági mozgalmat megindította, Zalaszentgrót intelligens minden szép és jóért lelkesedni tudó közönsége az eszmét felkarolta és már 1875-ben szervezkedés lezúdított egy önkéntes tűzoltótestület létesítésére. Amennyire emlékezni tudók, mert okmányok nem állnak rendelkezésre ezen időből, ezen mozgalom élén Németh Zsigmond, Lachenbacher Pinkász Pál Pongrácz, Heli József és Pállák Pinkász állottak. Ezek akkor tagsági díjakból 141 frt. 46 krajcárt gyűjtöttek, azonkívül beszereztek felszerelésül egy kürtöt és egy dobot.

Ezen mozgalomnak azonban eredménye nem lett több és a tűzoltótestület mint olyan nem létesült, az eszme nem vált ténnyé.

Az 1882. év február havában néhányan, névszerint Perényi Antal, Lachenbacher Sámuel, Heli József, Dr. Misner Antal és Pék János egy esti összejövetelen megbeszélést tartottak arról, hogy Zalaszentgróton egy önkéntes tűzoltótestületet megszerveznek. Erről akkor mindjárt egy kötelező okmányt állítottak ki, melyben a fentnevezettek mindegyike kötelezi magát, hogy minden tehetségével igyekezni fog ezen önkéntes tűzoltótestület mielőbbi megszervezésére. Perényi Antal, ki Zalaszentgróton a Jótékony Nőegyletet megalakította, kinek nagylelkűsége, lelkesedése, agitálása és fáradhatatlan szorgalmával igen sok jót cselekedett községünkben, a tűzoltóság érdekében oly fáradhatatlanul és oly lelkesedéssel működött, hogy rövid idő alatt tekintélyes számú alapító tagot, pártoló tagot és működő tagot tudotta testületnek szerezni. Mindezek dacára a tűzoltótestületnek még nem működhetett, egyáltalában még teljesen megszervezve nem is volt.

1882. június 13-án Zalaszentgróton, hol akkor még sok szalmatetősház volt, tűz ütött ki, melynek 5 ház esett áldozatul. Ekkor végre Szent-

grót közönsége is belátta, hogy egy szervezett testületnek kell léte-
sülni, mely kellő felszereléssel ellátva egyöntetű működésével tűze-
sek alkalmával helyt álljon és községünket nagyobb károktól megóvja.
Ezután a szervezkedés nagyon gyorsan ment ugyanannyira, hogy még u-
gyanazon év június 16-án az alakuló közgyűlés megtartható volt. Ezen
alakuló gyűlésen Perényi Antal a szokott ékesszólásával vázolta újból
az önkéntes tűzoltótestület szükségességét és hasznát, buzdította a közön-
séget, hogy tömegesen lépjenek be, hisz saját embe társaik és hazánk
hasznára válnak működésükkel.

A közgyűlés ekkor megválasztotta tisztikarát, lelkes közfelkiáltás-
sal elnökül Perényi Antalt, alelnökül Lachenbacher Sámuel, pénztáros
Berényi/Berger/ Jenőt, jegyzőül Glazer Gyulát, egyleti orvosnak Dr Mis-
ner Antalt.

Az lapszabályok megszerkesztésével, illetve más tűzoltótestületek alap-
szabályainak helyi viszonyainkhoz képest való átdolgozásához egy szű-
kebb körű bizottságot választott. Az akkori alapító tagok a következők:
Berger János, Bottfy Péter, Holi József, Kozáry Aurél, Lachenbacher Sámuel,
Dr Misner Antal, Scholtz Károly, Price Smith Ádám, Seltenhofer Frigyes,
/Sopron/ Tavasz János, Okolicsányi Amália, Phönix biztosító társaság,
Szentgróti uradalom, Túrje Premontrei uradalom, Szegvári Lázár Bernát,
Echberg József. Pártoló tagul padig mintegy 150-en iratkoztak be.

1882. július 23. A közgyűlés folytatása képpen a parncsnokság és
tisztikar választottatott meg. Prancsnok Holi József, alpa ancsnok Paraiz
János, szivattyuparancsnok Pollák Pikász.

1882. augusztus 1. Prince Smith Ádám az akkori zalaszentgróti u-
radalom birtokosa szertárunk felépítéséhez a szükséges téglanyagot e-
lőállítási áron ajánlotta fel, azonkívül többen hozzájárulásukkal ezen
szertár felépítését elősegítették, Zalaszentgrót előljárósága pedig az
épület felállításához szükséges telket adta. Ezek után a szerház felépi-
tése biztosítva lévén, augusztus 1-én ünnepélyes istentisztelet után a
szerház alapköve nagy ünnepélyességgel tétetett le. Ezen alapkő egy négy-

szögű homokkő vályulatába egy bádogdoboz helyezettetett el, mely magában foglalt egy okiratot, melyben Zalaszentgrót akkori lakóságának száma a helyi viszonyok a tűzoltóságnak megalakulása, alapító tagjainak száma, névsora volt feljegyezve és azonkívül az akkori forgalomba lévő fémpénzek egy-egy példánya helyezettetett el. A bádogdoboz kátránypapírral bevonatott, a vályulatban elhelyezve lezáratott. A reá következő napokban az építkezés megkezdődött. Ugyanaznap tartott meg választmány gyűlés, melynek tagjai: Botfy Péter, Tavasz János, Pranger György, Wiener Fülöp, Márkus József és Lohonya László lettek.

A gyűlésen az lapkő letétele és az ebbe elhelyezett iratok és pénznemek elhelyezéséről tétetett jelentés és a további építkezésre vonatkozólag intézkedések tétettek.

Az augusztus 8-án megtartott választmányi gyűlésen 3 új működő tag vétetett fel: Bekő Károly, Györke Jób és Dér Ferenc.

Ezek akkor Kublin János, Lachenbacher Samu, Schwarcz Bernát, Berger Jenő, Dr Misner Antal és Szűcs Imrével együtt a szokásos fogadalmat letették. Elnök ekkor indítványozta, hogy a Zalaegerszegen a f. hóban megtartandó közgyűlésre néhány tagot küldjön ki a választmány, kik az ott kiállított fecskendőket és hydrofort megtekintsék és beszerzése iránt indítványt tegyenek.

Megemlíti az elnök, hogy ezen célra a Nőegylettől 400 frt-ot, a községnek 2 évi hozzájárulása szintén 400 frt-ot az alapító tagsági díjakkal, melyek előre beszédendők, fecskendők, vagy hydrophor beszerzésére fordíttassék.

Augusztus 13-án tartott választmányi gyűlés szintén hydrophor megrendelésében állapodott meg. Lachenbacher alelnök állásáról lemond és Kovács József uradalmi gépész szolgálatait felajánlva, szertárosnak neveztetett ki.

1883. január 4-én választmányi gyűlés: Seiftenhofer Frigyes ki a hydrophort szállította, mint alapító tag lépett be. Elnök bejelenti, hogy

Bessenyei Ernő országgyűlési képviselő 100 frt-t adott az egyletnek, amellyel az lapító tagok sorába lépett. Tekintettel arra, hogy Zalaszentgróton csak 2 közhasznú egyesület működött t. i. a Jótekonysági Egyesület és az Önkéntes Tűzoltótestület, elhatározott, hogy: "Nehogy a két egyesület rendezendő mulatságaival egymást megkárosítsa, miután mindkettőnek jótekonyság a célja, tehát minden ezentúl rendezendő bál, műkedvelő előadás, vagy nyári mulatság, mindig a két egyesület együttesen rendezi és a tiszta jövedelemben, valamint a költségekben egyenlő részben megosztottnak. Elhatározott, hogy január 21-én bált rendez és a rendezőknek Perényi Antal, Lachenbacher, Barta, Fodor Mór, Varga Károly, Bognár Lajos Lázár, Kublin János és Dr. Misner bizatnak meg. Ugy ez, valamint ezek után évenként megtartott nyári- és téli mulatságok, műkedvelő előadások, melyek körül Perényi Antal fáradhatatlan buzgalommal működött a tűzoltótestület számára szépen jövedelmeztek, amely jövedelmek legnagyobb részt szerelvények beszerzésére, részint pedig a tűzoltótestület segélyalapjának, valamint ruhaalapra fordítottak.

Az évenkénti több ízben megtartott választmány és az évi rendes közgyűléseken úgy az egyesület anyagi, mint erkölcsi nivója emelésére nagy gondot fordítottak és ez megfelelő eredményeket is hozott.

Az 1884. évi elején Perényi Antal ki az elnök és főparancsnoksági tisztet betöltötte, elnökségi állásáról lemondott, Holi helyezettett a főparancsnoki állásba, szertárosnak pedig Halleg Radó választatott meg, ki ezen tisztségét hűségesen és odadóan 1927 évben történt haláláig betöltötte.

Sok vmiszontagság, külső és belső befolyások ellenére a tűzoltótestület lassan ugyan, de folytonosan fejlődött, képzettségében, tudásában, készségében folytonosan haladást fejtett ki.

Az 1886-i közgyűlésen indítványoztatott, hogy a tűzoltóság jobb kiképzése céljából, nvezetesen a mászóosztály tudásának emelésére kéressék az országos Tűzoltószövetségtől egy kiképző mester, mely indítv

vány helyeslőleg elfogadtatott. Ugyanezen közgyűlésen Perényi Antal a testület legnagyobb sajnálkozására bejelenti, hogy Veszprémbe helyeztetvén át, mint a Dávid Árvaház igazgatója, tehát Zalaszentgrótról eltávozik, a testületnél válszt minden tisztségéről lemond ugyan, de azért a testület tagja marad és ezt erkölcsileg és tőle telhetőleg anyagilag is támogatni fogja. A közgyűlés ezt tudomásul vette, őszinte sajnálatának és fájadalmának adott kifejezést, jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki Perényi Antalnak ki, mint a tűzoltótestület egyik megalapítója, ennek legbuzgóbb, legodaadóbb munkása, szervezője és eddig fenntartója, ércnél maradandóbb emléket állított magának a tűzoltóság keblében, mely emlék élni fog, míg csak egy tűzoltó lesz Zalaszentgróton.

A közgyűlés azután az elnök Holi József lemondása folytán abban állapodik meg, hogy Botka Ferenc főszolgabörét, ki mint a hatóság első tisztviselője, a tűzoltóság fenntartása és támogatására hivatott, választatott meg elnökke, ugyanekkor Holi József ismét főparancsnok, Kluger/Kardos/ Sámuel alparancsnoknak választatott meg.

Holi József főparancsnoksága és Kluger Sámuel alparancsnoksága alatt, a tűzoltótestület nagyobb lendülettel indult munkájának, a tagok száma szaporodott és a munka, a fegyelem, az örömteljes működés napról-napra fokozatosan emelkedett úgy, hogy testületünk már működésével a vármegyébe nevet szerzett magának. Botka Ferenc elnöksége igen jó hatással lévén a testület fejlődésére, őt megkérte a testület, hogy az elnökséget a főparancsnoksággal egyesítve, vezesse a testületet, bevált tisztikárával együtt a haladás útján tovább.

1888-ban Kardos/Kluger/ Sámuel az alparancsnokságról lemondván, helyébe Bita József választatott.

1889. év kiemelkedő momentuma, hogy Harkányi Károly báró a zalaszentgróti uradalom akkori birtokosa, az alapító tagok sorába belépett. Ugyanekkor vétetett föl Krechnyak József/Kohári/ a tűzoltótestületbe, hol is mint segédtszt kezdte működését, és mint főparancsnok fejezte be. Kohári főparancsnoksága alatt érte el testületünk fejlődésünk oly ma-

gas fokát, hogy az 1893. évben megtartott 10. éves jubileumunk alkal-
mával, amikor a Vármegyei Szövetség itt tartotta első közgyűlését,
testületünk oly diszes gyakorlatot mutatott be, hogy a megyei szö-
vetség részéről kitüntető dicséretben részesült. Ekkor osztották ki el-
őször az 5 és 10 éves tűzoltói szolgálati érmekeket, hol 4 kapott 10
éves és 15-en 5 éves szolgálati érmet.

Ugyan ez évben Koller Ignác plébános szentszéki ülnök ünnepel-
te 50 éves papi jubileumát, mely alkalommal a tűzoltóság testületileg
tisztelgett nála.

1894. évben kérelmünkre Szidanics Ferenc budapesti tűzoltó őr-
mester küldetett ki, ki június 20-tól augusztus végéig elméleti és
gyakorlati oktatásban részesítette a testületet. Ezen kiképzés oly
nagy előnnyel járt, hogy a tűzoltótestület a helyi viszonyoknak megfe-
lelően minden teljesítményre képes volt, amit ugy a zárógyakorlaton, va-
lamint a több ízben támadott helyi és vidéki tüzeseteknél kifejtteni al-
kalma volt.

1895-ben báró Harkányi Károly a tűzoltóságnak egy lajtos kocsi-
adományozott.

1896-ban Szalai Ignác lépett be a tűzoltóságba, mint tűzoltó.
Szalai Ignác, ki fáradhatatlan szorgalommal, ügybuzgalommal, úgyszeret-
tel, teljes odaadással, szolgált és szolgálja ma is a tűzoltóságot az ő
tevékenysége folytonos bázdítása, példaadó munkássága olyhatással volt
és van az egész testületre, ennek minden egyes tagjára, hogy a tűzoltóság
fennállása nagyrészen az ő közreműködésnek köszönhető. Szalai Ignác
minden téren szellemileg, testileg és erkölcsileg oly hatásos működést
fejtett ki, hogy csakhamar segédtiszt, azután szivattyuparancsnok, végül
alparancsnok és 1 évvel ezelőtt járási tűzrendészeti felügyelővé nevez-
tetett ki. A tűzoltóság a legnagyobb szeretettel és odaadással követi.

Az 1896. évi milleneumi ünnepélyek közé sorolható a nemzetközi
tűzoltókongresszus, melyre a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület
szintén küldöttséget menesztett, ezek mindegyikének 10 frt. utiköltsé-

get szvszazatak meg.A küldöttség tagjai a köv.voltak:Koháry József főparancsnok,Kardos Sámuel alparancsnok,K Hadik Imre,Saly János, Hallek Rezső,Szalai Flórián,Cséri Gábor,Lefler Lajos és Szalai Ignác.Ezek testületünk iránt érzett szeretetük és ragaszkodásuk kifejezéséül,a nekik utikülttségül megszavazott 10-10 frt-t összesen 150 frt-t a tűzoltótestületnek oly célból adták vissza,hogy ezen összeg szolgáljon alapul egy második fecskendő beszerzésére és ezt milleneumi emlék fecskendőnek nevezzük el.Ezen alap részint gyűjtések,önkéntes adományok és mulatságokból szerzett összegekkel úgy meggyarapodott,hogy már az 1897.január 31-én megtartott közgyűlésen az elnök bejelentette,g hogy a fecskendőre már szép összeg gyűlt össze és hogy ez rövidesen beszerezhető lesz.

A közgyűlés hálás köszönettel vette ezt tudomásul és elhatározta,hogy ezen alapítványt tevő tűzoltók nevei a fecskendőn megörökíttessenek.

1898 márciusban Kardos Sámuel alparancsnok eltávozott, helyébe Saly János választatott alparancsnoknak,ki ezen tisztét hosszú éveken át a legnagyobb odaadással viselte.

Az 1898. évebn Erzsébet királyné elhalálozása általános gyászba borította az országot és ebben természetesen tűzoltótestületünk is mélyen érzett részvéttel és fájdalommal vett részt.Ugyanez évben tartotta meg a testület az 1000.órság ünnepélyt szűkebb körben,saját helyiségében.

Az 1899.július 15-én bejelentette a parancsnokság a választmány gyűlésnek,hogy a milleneumi fecskendőt/hidrophor/ Geitner és Rausch cégnél 70,--frt-ért megrendelte.Ugyanez évben sok éven át volt pénztárosunk Szalai Flórián meghalt és helyébe Neumann Mór választatott,ki a mai napig a legnagyobb pontossággal szeretettel és előzékenységgel kezeli pénztárunkat;a tűzoltóság egyenruhájának olcsó és jóminőségű beszerzése körül szorgoskodik.

Koháry József főparancsnok,ki sok éven át mint ilyen működ-

dött, ki a tűzoltóság kiképzése, tudása, fegyelme és testületi érzésének fejlesztésében hathatósan működött, eltávozott, a testület Kohárynak díszoklevelet állított ki és arcképét a szertárban kifüggesztette.

1900. novemberében Botka Ferenc elnök elhalt, temetésén a tűzoltóság testületileg résztvett, emlékét jegyzőkönyvileg örökitettük meg. Ki kell emelnünk, hogy ezen idő alatt a csapat mindig derékul viselkedett, fegyelem, összetartozandósági érzés nagyon kifejeződött, működése kifogástalan volt. Botka Ferenc elhalálása után Malatinszky Lajos főszolgabíró közfelkiáltással, és lelkesedéssel választott elnökké, ki ezen tiszte 1917-ben Biharvármegye főispánjává történt kinevezéséig úgy is mint elnök, és mint főparancsnok viselte, alatta a testület nagyon szépen fejlődött oly magaslatra, hogy a Zala vármegyében az elsők között foglalhatott helyet. Alelnök volt akkor Glazer Gyula, kinek 1910-ben történt elhalálása után Dr. Misner Antal választott alelnökké, Zahorán Pál főparancsnokká. Blaha Sándor eltávazása után választván azzá, Malatinszky Ferenc és Zahorán Pál együttműködése alatt a testület mindig az ő magas nivóju képzettségét megtartotta.

1912. évben a 2. gépet mai alakmájára alakítottuk, ezen átalakítás Schneider Károly zalaszentgróti születésű, jelenleg Jánosházán lakó gépész tervei szerint készült és nagyon célszerűnek bizonyult. Ezért Schneidernek jegyzőkönyvi köszönetet is szvazatunk meg. Ugyanekkor szertárunk és pénztárunk gyarapodott ugynannyira, hogy 27 embernek adhattunk ingyen egyenruházatot.

Az 1914. év első felében úgy folytak az egylet beléletében a dolgok, mintha nem készülődnék és a világ a legnagyobb békében és egyetértésben élne. Azonaban ezen év második felében éppen amikor a tűzoltótestület nyári mulatságát tartotta, egy rémhír futott át az országon, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös és neje Sarajevóban tartott fegyvergyakorlat alkalmával, a szerb ochrana részéről régóta e-

lőkészített gyilkos merényletnek lettek áldozatai. A szikra gyújtott és rövid időre rá, kitört a világháború. Már 1914-ben egyesületünk több tagja vonult be a háborúba, napról-napra újabb és újabb csapatok indultak és mindegyiknél 1-2 működő tagunk távozott a harc mezejére. A tagok száma annyira lecsökkent, hogy az elnökség szükségesnek tartotta, hogy az épen ekkor itthon tartózkodó 16-17 éves diákokat felszólítsa, hogy az egyesület tagjai legyenek. Ezt a kérelmüket az ifjak teljesítették és az itthonmaradott öregebb tüzoltókkal együtt szolgálták úgy a közbiztonságot, valamint a tűzőrséget.

Éjjelenként tartott őrségek, melyek nemcsak a tüzoltószertáznál őrködtek, hanem csapatokra felosztva bejárták időközönként az egész községet őrködve afelett, nehogy akár tüzeset, akár betörések, rablások és egyéb erőszakosságok történhessenek. Ez év novemberében a zalszentgróti kórház, mely a nagykanizsai honvéd kórház tartalékkórházává lett berendezve, fogadta az első 28 sebesültet, kiket a tüzoltóság mentőcsapata szállított be. Ezen sebesültszállítások 1916 márciusáig folytatódtak és a nagyon megcsappant létszámú tüzoltóság kettőzött erővel teljesítette kötelezettségét.

1917-ben Malatinszky Lajos elnök eltávozván, helyébe Farkas Kálmán főszolgabíró választott, ki azonban az elnökséget elfogadvány ugyan de a tüzoltóságnál egyszer sem jelent meg. Amikor 1918-ban az összeomlás után a forradalom kitört, az akkor nagyon beteg Farkas Kálmán szabadságra ment, az elnökségről ugyan nem mondott le, de tekintettel arra hogy itt időzése alatt a tüzoltóság ügyeivel nem foglalkozott, őt az elnöki állásról lemondottnak jelentette ki az 1919 évben megtartott közgyűlés és helyébe Dr. Misner Antalt választotta meg elnökül, ki még a mai napig ezen őt megtisztelő állásban képviseli a tüzoltóságot.

1919-ben a tüzoltóság újjászerveztetett és ekkor 56 tagból állott, Haám Artúr főparancsnok eltávozván, egyenlőre a főparancsnoki állás nem töltetett be és Bauer Rezső alparancsnoksága alatt a tüzoltótestület nagy létszáma mellett is bizony nagyon gyengén működött.

1920-ban Gaylhoffer László választott főparancsnokká, ki szervező képességével, energiájával és a tisztek segítségével a tűzoltóságot ismét ugyanannyira felesztette, a testületi érzést növelte és erősítette, a tűzoltók ambícióját felkeltette úgy, hogy amikor a tűzoltótestület 1922-ben 40 éves jubileumát ünnepelte, már olyan nagymértű bemutatógyakorlattel lépett a közönség elé, hogy a számos kiváló vidéki tűzoltóság parancsnokai pedig, a Vármegyei Tűzoltószövetség elnöksége, a legnagyobb dicsérrettel illették az egyesületet.

Gaylhoffer László erre rövid idő után innen eltávozott és a testület egyideig mélt. Scheller Jenő esperes-plébános főparancsnoksága alatt működött. Ez évben a tűzoltótestület egy új tagot nyert, ki mindjárt kezdetben a tűzoltóság iránti nagy érdeklődésének, vonzódásának, legfőképpen pedig tehetségének és energiájának számos jelét adta úgy, hogy rövid idő után ő lett a tűzoltótestület parancsnoka és mint olyan most is működik. Ez a tag Dr. Lux Béla helybeli ügyvéd, aki remélhetőleg még sok éven át áll majd a testület élén és ennek gyarapodása, fejlődése és magas nivóra emelése érdekében minden erejével, tudásával és szeretetével tovább fog működni.

Örömmel és hálával emlékezem meg a tűzoltótestületnek azon tagjairól, kik előrehaladott koruk ellenére is mindig a legnagyobb szeretettel, ragaszkodással és odaadással szolgálják a tűzoltóságot. Megemlítem Bauer Miksát, Földvári Józsefet, Seffer Jenő, Brukner János, Neumann Mór és társakról, kiknek ezúton mondok a testület nevében hálás köszönetet, hűségükért, ragaszkodásukért, odaadó, önzetlen, sok évi munkájukért.

1922-től napjainkig

A roppant erőfeszítéssel vívott négy éves világháború és az azt követő forradalmi felfordulás mély nyomokat hagyott a Zala-szentgróti Tűzoltó Testület képén. A régi sorok megritkultak, a zür-Zavaros napok kenérgondjai elvonták az érdeklődést a közügyektől,

elhalványult a felebaráti szeretet és az önzetlen cselekvés iránti vágy a lelkekben s ezért nehéz feladat hárult azokra, kik a négy évtizedes tradíciók életrekelésével újjászervezni szövetkeztek a tűzoltótestületet. Lassu tempóban, de biztos célkitűzéssel indult meg a munka, melynek egyik kiemelkedő pihenőpontja a mai napig: 1928. augusztus 20-a az újjáépült szerháznak zárókő-letételi napja.

Ezt az időközt a szervezés csendes, de áldásos tevékenységei töltik ki. A régi kipróbált hívek és a testület alapítóinak több nagynevű tagjai jártak elő a jó példával, hogy a zivatáros idők csitultával újra csapatot toborozzanak a zászló köré, hozzájuk szegődtek a minden jó ügyért lelkesedni kész fiatalok s így kialakult egy kis gárda, mely a multak nemes emlékeinek megbecsülése mellett a változott idők modernebb szellemében kíván a közért dolgozni s e feladatkörben a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltó Testület alapszabályaiban lefektetett felebaráti erényekért áldozatot hozni.

A változott viszonyok sok újító törekvésnek adtak tápot. Mikor 1882-ben a testület megalakult, Zalaszentgrót szerény jelentőségű mezővároska volt, 163 szalmatetűs, 3 faszindelyes és 69 cseréptetűs házzal. A tűzrendészete és tűzoltó-berendezése e primitív viszonyokhoz alakult. Nemes áldozatkészségben ekkor sem volt hiány, a testület felszerelése és őrtanyája mindig példaként állt a járásbeli hasonló célú testületek számára, ám elkopott, tökéletesbülésre szorult az idők változásával minden eszköz, minden berendezés, mely a módosult viszonyok szolgálatában céljának megfelelni kívánt. Zalaszentgrót élénk forgalmu járási székhellyé fejlődött, melynek városi jellege lőn hatalmas intézmények létesültek benne, új emberek százaival kik az előrehaladás szellemét hozták magukkal s fejlődésre serkentették a tűzoltótestületet is. A viszonyok módosulása külsőségekben volt azonban csak előnyös, mert azt a szép testületi szellemet, - a bajtársi összetartozásnak szükségérzetét, mely a régi Zalaszentgrót tűzolóit jellemezte, a változott idők meglazították s hova-tova bizonyossá vált, hogy az önkéntes jóakarát-

ban nagy a hiány, meg kell indítani a mozgalmat egy új irányba, mely a közszükséglet parancsával kényszerítse a tűzoltás nemes feladatára az arra alkalmas fiatalokat. - Másrészt a változott viszonyok kíván-
ta felszerelési tárgyak megszerzése nyomult sürgős szükségletként előtérbe, mert eltűntek - 2-3 - épület kivételével - a régi zsuppos házikók, modern homlokzatu, magas fundamentumu, cseréppel fedett házak impozáns sorai töltik meg Zalaszentgrót újjáépült városrészeit, tekintélyesre szaporodott az emeletes épületek száma, hatalmas gyárépületek emelkednek a fejlődő széleken, villanyvilágítás szorította ki a tűzveszélyes petróleum lámpákat és olajmácseseket, vasbeton pincék, vas-traverzu bolthajtások, stuccaturos mennyezetek otthonosak az új építkezéseknél, a földreform eljárás kiterjesztette a beépült részek határait, tágas udvarok kertek, virágos előkertcskék hirdetik az építkezési igények fejlődését; egyszóval a tűzveszély keletkezésének és tovaterjedésének feltételei előnyösen módosultak, a tűzkárbiztosítás ügyének fellendülésével a vész rettenetessége lelohadt, az elemek megfékeződtek s a fejlődési átalakulás örömdetse számokban jelentkezik, mert 1922 óta Zala szentgróton számottevő tüzeset egyáltalában nem fordult elő, a környéken is évi 1-2 ház esik csak a lángok martalékául.

Az árvízveszedelmet a Zala 1927-ben befejezett mederszabályozás előrelátható időkre elhárította városuktól és enyhítette a víznyomást a zalaparti házak pincéiben. Utolsó árvízünk 1925 áprilisában volt, amikor néhány ház kilakoltatásra szorult.

A vízellátás kérdése is örömdetesen javult. Az új építkezésekkel számos új kut létesült a város új negyedeiben is, azonkívül 2 artézi kikutat is furtak, egyet közkölttségen a főszolgabírói hivatal telkén, egyet pedig Mosonyi Róbert háztulajdonos furatott.

A testület kutszivattyúzáshoz 1926-ban kéziszivattyút vásárolt targoncával.

A szerelvény-készlet évről-évre örömdetesen bővül, 1926 óta a testület mindennemű anyagi szükségletéről a községi háztartás keretén

belül történik gondoskodás, mely törvényes rendelkezés a biztos menetű fejlesztés záloga. Mint legszükségesebbet, jelentős mennyiségben nyomótömlőket szerzett be a testület, folyamatban van acatylén reflektornak, riasztó szirénának és egyéb a modern tűzoltásnál nélkülözhetetlen kellékeknek a beszerzése.

1925-ben a járási tűzrendészet megszervezése érdekében jelentős lépés történt. Szalai Ignác testületi alparancsnokot a törvényhatóság a zalaszentgróti járás területére tűzrendészeti tb. felügyelőjévé nevezte ki s ezzel törvényes felügyeleti jogkört adott számára, hogy a környékbeli tűzoltóságok szakszerű fejlesztését irányítsa s ellenőrizze.

A legénység kiképzésének érdekében Szalai Ignác kézikönyvecskét szerkesztett a legszükségesebb tudnivalókkal, e könyvecske személyi adatokkal és igazolvánnyal is elláttatván, a tűzoltók fegyelmi és nyilvántartási érdekeit hathatósan szolgálja. 1928 évben megoldást nyert az előfogat szolgáltatás rendezése is, amennyiben a község minden fogattartó gazdája nyilvántartásba vétetett és a sorosnak jelöltek házaik jelzőtábláskával láttatnak el.

Minde rendelkezések a tűzrendészet fejlesztésének jelentős lépései voltak, a hatósági beavatkozásnak szimpatikus megynilvánulásai. A testület autonóm körében is igyekezett a háború okozta sérelmeket és fogyatkozásokat feledtetni. Az 1927. évi közgyűlés határozatából évről évre jelentős tételek iratnak a különféle elértéktelenedett segélyalapok reorganizálására, mely alapok a nagynevű elődök emlékét is ápolják.

Az évtizedes használatban megkopott zászlószalagot a volt zászlóanyag: A Zalaszentgróti Jótékony Nőegylet szíves áldozatkészsége ujjal cserélte ki.

A legnemesebb kegyeleti kötelességének is ideiglenes~~en~~ alakban eleget kíván tenni a testület, régi szerházának falán márványtáblán örökítvén meg a világháboruban elesett tagjainak neveit: az ellenség

előtt hősi halálban megdicsőültek: Godár Károly, Godár György, Husz János, Tóth Károly, Weisz Miksa, Wenzl György, a harctéren szerzett betegségük folytán elhunytak: Beke Imre és Szabó Imre voltak.

Az újjászervezés nagy feladatának legkiemelkedőbb mozzanatához hosszú vágyakozás után 1926 nyarán jutott el a testület, mikor végleges alakot öltött elhatározás, hogy negyven éven át derék szolgálatot tett, de immár szűknek és kezdetlegesnek bizonyult szerház, minden további reparálgatás mellőzésével, teljesen lebontassék és újjáépített alakjában helyet is cseréljen, hogy a riadókor felkészülődő testület cselekvési szabadsága tágas előtérrel legyen biztosítva, a fejlődő igényeknek megfelelő tágas, sok szernak elhelyezését szolgáló szerház álljon rendelkezésre, melyben a szerek karbantartása is kényelmes volna. A parancsnokság ösztönzésére közérdekű fontosságot nyert a szerház átépítésének kérdése, szeretettel foglalkozott azzal Zalaszentgrót nagyközség előljárósága és képviselőtestülete is s mihelyt a tervezés és nyers költségvetés nehéz feladatát Horváth Jenő építőmester, osztályparancsnok sikeresen megoldott, 1927 július havától állandóan napirendre került a kérdés.

Zalaszentgrót nagyközség egyik ingatlanának az un. Schrank háznak eladásából befolyt vételárat teljes egészében e célra kínálta fel, sőt a képviselőtestület elfogadta a szerház átépítésének 5600,- pengőt kitevő költségvetését, ami egycsapásra megvalósította a soká vajdó tervet. Takarékosági szempontból az érdekelttség úgy döntött, hogy 1928 évben a kocsiszin négy vasredőnyös ajtóval az utca és 2 vasredőnyös ajtóval az udbar felé, összesen kb. 100 n.méter területtel, valamint az őrszoba, egyuttal irodahelyiség is utcára nyíló ajtóval, két nagy ablakkal épüljön meg, míg az őrtorony változatlanul hagyndó. Az átépítés az épület előtti térnek kb. 50 cm szintemelését is kívánatossá tette, mindez nagy anyagi áldozatot követelő feladat, amit az építési bizottság versenytárgyalás után Bódis Géza batyki kőművesmester pályanyertes vállalkozóval, Horváth Jenő tervező építő-

mester, Léhárt József városbíró asztalosmester és Szalai Ignác tűzrendészeti felügyelő, bádogosmester szakértői/mestersége/ ellenőrzése, valamint a Gödbaum József főjegyző, Dr Misner Antal m.kir. egészségügyi tanácsos, Dr Lux Béla ügyvéd, Dr Mangliár Károly orvos, Mese-nyi Róbert fakereskedő és Hitter István mérnök, üzemigazgató képvis. testületi tagokból álló bizottság meghallgatása mellett valósított meg. A régi szerház teljesen lebontatott, anyagát az új szerházba építették be, a régi szerház helyét pedig utcarendezési érdekeknek használták fel. 1928 június hó közepén indult meg az építési munka, melynek zárókő letétele Szent-István napjára tervszerűleg lehetővé vált és ezzel új otthona készült a szép jövőre hivatott, nemes multu Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestületnek.

Jelen áttekintő vázlatot, mely a testület történetének kimagaslóbb mozzanatait hivatott megörökíteni, utódainak okulására és jó példa nyújtása céljára a régi épület alapkövéből vett emlékérmek valamint a ma forgalomban levő váltópénzek elhelyezésével légmentesen üvegtekonyban és bádogburában helyezték el az új szerház zárókőve mögött.

Adja a Mindenható, hogy kik egykoron e pár lapot forgatná fogják kegyeletse szívvvel emlékezhessenek a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület alapítóiról, fenntartóiról és önzetlen lelkű tagjairól.

Azok nevének megörökítésére, kik e testületnek a zárókő letételekor tagjai voltak, iktatjuk ide névsorát:

elnök: dr Misner Antal, m.kir. egészségügyi tanácsos, v.h. tb. főorvos

parancsnok: dr Lux Béla Amand, ügyvéd, szkv, mkir. százados

alparancsnok: Szalai Ignác, járási tűzrendészeti felügyelő, kereskedő

jegyző: Holzapfel Rezső községi aljegyző

pénztáros: Neumann Mór kereskedő, szertáros: Bauer Miksa magánzó

segédtsz: Mittermajer Dezső gazdálkodó

osztályparancsnok: Horváth Jenő építő és ácsmester, Földváry József csizmadia mester, szivattyumester: Hallek Lajos géplakatosmester.

A válsztmány tagjai fentieken kívül: Gödbaum József községi főjegyző,

Léhárt József városbíró, asztalosmester, Merényi Miklós uradalmi főkönyvelő, Saly János csizmadiamester, id. Tóth Lajos csizmadiamester, Scheffer Jenő szabómester, Szami György ács, ifl. Tóth Lajos csizmadiamester, Horváth Imre vendéglős, Eweisz Sándor szeszfőző, Szabó János csizmadia, és Wenzl Lajos csizmadia.

A testületnek tiszteletbeli főparancsnokai:

méltóságos dr. Blaha Sándor m.kir. belügyi államtitkár Budapesten
méltóságos Schneller Jenő m.kir. kormányfőtanácsos, esperes-plébános
és Gaylhofer László uradalmi intéző volt/főtanácsos/főparancsnok

Szolgálati idejük megemlékezésével a testületnek 1928. évben működő tagjai:

alakulása óta: dr. Misner Antal elnök és orvos

1888 óta id. Godár József, Gulyás József és id. Kiss Károly

1891 óta: Takács István őrpáncsnok és id. Kulcsár János

1892 óta: Neumann Mór pénztáros

1896 óta: Szalai Ignác alparancsnok

1897 óta: Bauer Miksa szertáros

1898 óta: Szabó János csővezető, és Gábrriel János test. szolga

1899 óta: Scheffer József kürtös

1900 óta: Bruckner János o. kürtös

1902 óta: Scheffer Jenő törzskürtös

1905 óta: Földváry József osztályparancsnok, Horváth Márton

rajvezető, ifj. Kiss Károly rajvezető és Dömötör Antal szivattyús

1912 óta: Szami György csővezető, Godár Lajos mászó

1916 óta: ifj. Kulcsár János és Wenzl Lajos szivattyúsok

1918 óta: Adorján Gyula szivattyús

1919 óta: Mittermajer Dezső segédtiszt és Tóth Lajos szivattyús

1922 óta: dr. Lux Béla Amand parancsnok, Györke Károly és Györke

Vattay Lajos segédcsővezetők, Bauer Viktor és Györke Lajos mászók, Tóth Károly szivattyús és Molnár János k. kürtös.

1924 óta: Gaál Lajos és Szabó Ferenc szivattyusok

1925 óta: Bohár István mászó, Frankovics Kálmán és Tóth Gyula
szivattyusok.

1926 óta: Horváth Jenő osztályparancsnok, Asbolt Sándor és Osz-
kó Imre mászók

1927 óta: Szabó Ignác rajvezető, Hallek Lajos szivattyumester,
Bruckner Károly mászó, Klujber Ignác és Nyikos György
szivattyusok

Mindezek lefektetése után a Mindenható áldását kérjük testületünk
felvirágozására és úgy szegény megtépzott hazánk, mint nagyra hivatott
Nemzetünk, vele Zalaszentgrót nagyközség és polgári, gyermekeink és utó-
daink dicsőségére és boldogulására.

Hiszünk egy Istmenben

Hiszünk egy Hazában

Hiszünk egy isteni örök Igazságban

Hiszünk Magyarország feltámadásában!

Zalaszentgróton, 1928 évi augusztus hó 20. napján

dr Lux Béla Amandsk.
parancsnok

dr Misner Antal sk.
elnök

Szalai Ignác sk.
alparancsnok

Mittermajer Dezső sk.
segédtiszt

Neumann Mór sk.
pénztáros

Bauer Miksa sk.
szertáros

Horváth Jenő sk.
osztályparancsnok

Hallek Lajos sk.
szivattyumester

Földváry József sk.
osztályparancsnok

A másolat készült az eredetiről.

Eredetije a községi tanács irattárában található.

A másolat hiteles!

A másolatot készítette: Székelyhídi Vilmos

Zalaszentgrót, 1972. július

Székelyhídi Vilmos Vb. titkár

ÜNNEPI BESZÉDE

a Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület 80.-éve jubileuma és a népgazdasági beruházásból és Köfa.alapból felépített új tűzoltószertár avatása alkalmából 1962.november 24.-én

Kedves Elvtársak!

Kedves Tűzoltóhajtársak!

80-év aránylag nem túl nagy idő, mégis majdnem egy évszázad, és ennyi idő alatt is sok minden történik és ha visszanezünk csak erre a 80-évre is, a fejlődést vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy sok minden történt ezalatt az idő alatt itt, a mi községünkben Zalaszentgróton is.

A társadalom érdekeinek féltése, az egyének és a köz vagyonának megóvása a régi időkben, elődeinknek is komoly és nagy gondokat okozott és ez a gond megmaradt napjainkig, a mi számunkra is.

A régi időkben a tulajdonjog féltése különösen nagy gondot okozott, főleg a határszéli megyékben, a végvárok vidékén, mert itt a természeti elemeken kívül, az ellenség kártevéseivel is számolni kellett, ezek pedig elsősorban az emberi hajlókban igyekeztek tüzokozás révén kárt okozni.

Amikor gróf Széchenyi Ödön a múlt század második felében az önkéntes tűzoltómozgalmat megindította hazánkban, Zalaszentgróton, ahol ekkor még sok volt a zsúpp és nádtetős ház, felismerték felismerték ugyan ennek a mozgalomnak a jelentőségét és már 1875-ben szervezkedni kezdtek, hogy létrehozzák a tűzoltótestületet. Lelkes emberek álltak ennek a mozgalomnak az élére, mindössze annyit tudtak azonban csak elérni, hogy összegyűjtötték 141.frt. 46 krajcárt, ezen azután beszereztek egy kürtöt és egy dobot. Ezzel a mozgalom be is fejeződött, az önkéntes tűzoltótestület még nem alakult meg, az elgondolás nem vált még ténnyé.

1882. június 13.-án Zalaszentgróton tűz ütött ki, amelynek öt lakóház esett áldozatul. Ekkor végre a község is belátta, hogy valamit tenni kell, létre kell hozni egy szervezet testületet, amely megfelelő felszereléssel ellátva, hathatós segítséget tud majd nyújtani a tűzkárok elhárításánál. Még ugyanennek az évnek és hónapnak 16.-napján, tehát közvetlenül a súlyos tűzkár után alakuló közgyűlést hívtak össze, ahol Perényi Antal, -akit később a testület elnökévé is választottak, -lelkes szavakkal vállalta a tűzoltótestület létrehozásának szükségességét, amelyet

a községben mindenki helyeselt, és július 23.-án már meg is váltották a testület tisztikarát. A község vezetői biztosították a megfelelő telket szertár céljaira, az uradalom akkori birtokosa önköltségi áron rendelkezésre bocsátotta a szükséges mennyiségű téglát és augusztus 1-én már elhelyezték a tűzoltószertár alapkövét, a mostani KIOSZ. székház helyén, amelyben egészen 1928-ig tanyázott a tűzoltótestület, kezdetleges tűzoltási eszközökkel.

1928-ban épült meg, a folyó évben a Földművesszövetkezetnek Burtorbolt létesítése céljából eladott második tűzoltószertár, amelyben a mai napig otthont találtak tűzoltóink.

Lelkes és önzetlen munkát végeztek ebben az időben is az önkéntes tűzoltók, kezdetleges felszerelésükkel azonban nem sokkal többre tudtak menni, minthogy megakadályozták a keletkezett tüzek továbbterjedését. Ebben az időben ez is nagyon-nagy dolog volt. Évekig könyörögtek, később már harcoltak egy tűzoltófecskenő beszerzéséért, mert mindaddig csak lajtok, vödörök és kapacsok képezték a felszerelést.

Hogy a felszerelés az önkéntes tűzoltóságok megalakulása után is milyen lehetett még, tanúsítja egy 1908. augusztus 11.-i zalai feljegyzés is, amely így emlékezik meg a kor tűzvédelmének aggasztó elhanyagoltságáról:

" A veszedelem nemcsak a házak körül ólálkodik, mindenütt ott van, ahol kárt tehet az emberi munkában. Az elsárgult réteken, a megaszott lombok sűrűjében, a kiszáradt nádasokban. S elég neki a legkisebb alkalom, egy szál gyufa ellobbantása, a tűzhelyről kiugrott egyetlen szem parázs, egy szikra, amit a szél fölvet a zsupptetőre, vagy odasodor a falvakra: s rászakad a nyomoruság száz meg száz családra. S micsoda segedelme van a tehetetlen embernek ezzel a tüzes szörnyeteggel szemben, amely az őselem bősziútsággal legeli fel az emberkéz munkáját? Hát a harangköték.

Magyarország legnagyobb részében mindmáig ez az egyetlen tűzrendészeti intézmény. A korai középkor óta mindig a harangkötél, mint közgazdasági tényező. Ahol nem volt fecskendő, víztartó csőbör, lajtorja, semmi készsége a mentőmunkának, s mindenekelőtt nincs t ű z o l t ó: a harangkötél mindenütt ott van."

Érdemes kissé visszaneézni a múltba, mert bizony így volt ez még ötven esztendeje is, és így volt majdnem nálunk, zalaszentgróton is.

Községünkben a 80-éve megalakult tűzoltótestület tagjai is küzdtek a rendszer nemtörődömségével és a kezdeti nehézségekkel, lelkesítette azonban őket mindig a lakosság támogatása és ez adta főleg a fiatalok kezébe, szinte már hagyományosan, a tűzoltás eszközeit.

Megtiszteltetés volt, és ma is annak kell lennie, hogyha valaki a közösség érdekeinek és vagyonának őrzője, tűzoltó lehetett.

Zalaszentgrót önkéntes tűzoltói az első riasztó jelre mindig a legőszintébb segíteni akarással siettek oda, ahol a „vörös kakas”, a tűz felütötte a fejét, de ugyanígy siettek a nálunk még sahos nem ritka árvízveszélyek esetén is bajba jutott embertársaik életé és vagyontárgyai megmentésére.

Mindezeken tulmenően találtak időt mindig a kulturális tevékenységre is. Kulturéletet éltek, kulturális rendezvényeik mindenkor nivósak és a község lakosai által látogatottak voltak. Ezekből származó bevételeikből fejlesztették a tűzoltótestület felszerelését, hogy tüzeseteknél, akcióképesek lehessenek azok elhárításánál.

A mai bensőséges és testületünk életében emlékezetes ünnepségünkön nem óhajtom az időt azzal huzni, hogy felvázoljam mennyit küzdöttek elődeink azért, hogy egy-egy felszerelési tárgyat kaphassanak. Jómagam elmélyülten és alaposan tanulmányoztam az elmúlt 80-év küzdelmeit, amelyet a testület vezetősége és tagjai az elmúlt rendszer nemtörődömsége, a közöny és a bürokrácia ellen folytattak csak azért, hogy a kornak megfelelő tűzoltófelszereléshez juthassanak. Erről nagyon sokat lehetne beszélni, érdemes is lenne, és én keresni fogom majd az alkalmat, hogy a hosszú téli estéken, testületünk összejövetelein, beszélgethessünk ezekről azért, hogy párhuzamot vonhassunk a sötét múlt és a derűs jelen között.

Elmondom azért röviden, hogy a második szertár, amelyet a tegnapi napon végleg elhagytunk, építése idején 1928-ban még csak egy mozdonyfecskeendővel rendelkezett. Tíz évnél kellett elteltetnie, amíg 1937-ben a soproni Seltenhoffer cégtől nagy nehézségek közepette, előzetes és hosszas képviselőtestületi ülészek és viták után megvásároltak egy 400 percliter teljesítményű motorosfecskeendőt, amely a megvásárlás idején talán még korszerű is lehetett, a harangkötéltől számítva, még előre is mutatott, komoly tüzeseteknél azonban még mindig nem bizonyult megfelelő eszköznek.

Csak a felszabadulás hozott a tűzoltótestület életében is komoly változást. 1945-ben, a felszabadulás másnapján a Munkács-i Délkárpati Kőolajfinomító Vállalat által a meneküléskor a téglagyárban felejtett 800 percliteres motorosfecskeendőt tűzoltóink Mangliár Gyula szertáros vezetésével az akkori tűzoltószertár épületébe huzatták, még a tűzharc közepette, ehhez később a Zala megyei Tűzoltóosztálytól, -1956-ban kaptunk egy erősen

ellátással

Wippon gépkocsit, amelyet házilagosan történő felújítás után, önkéntes tűzoltóink már gyorsan ott teremhettek a tüzesetek színhelyén és már korszerűnek mondható eszközökkel, nem pedig harangfélreveréssel és a tűzörségi előfogatok elhagyásával vehették fel a harcot a mindent elpusztítani akaró tűz ellen.

A felszabadulás utáni utat büszkeséggel szemlélhetik az itt jelenlévő tűzoltóbajtársak. Nagyon sokat dolgoztak, sokszáz társadalmi munkaórát töltöttek azért, hogy kivívják a lakosság elismerését.

Az 1956-ban kapott Wippon gépkocsit teljesen használható állapotba hozták, átalakították, a 800 percliteres fecskendőhöz utánfutót szereztek, a régi szertárhoz épített tömlőszárító és tűzfigyelőtorony helyett, amely elkorhadt és veszélyessé vált, új, vasszerkezetű tornyot építettek, a folyó évben kicserélt Wippon helyett kapott új gépkocsit teljesen átalakították, fedetté tették és ennek birtokában már nemcsak az önkéntes, de azt hiszem nem tulzok, ha kijelentem, hogy még az állami tűzoltókkal is felvehetik a versenyt.

Tűzoltótestületünk ma már nemcsak a járás elismerten legjobb és legeredményesebb tűzoltóegyesülete, de megyei viszonylatban sem sok versenytársa akad, ezt bebizonyították az elmúlt években a megyei, országgrészi, sőt országos versenyeken is.

Felmerül az emberben önkéntelenül is a kérdés, hogy kik is hát ezek az emberek, kik a községnek ezek a fáradhatatlan munkásai?

Munkások, parasztok, fiatalabbak és idősebbek. Üzemi munkások, Ktsz. dolgozók, szántó-vető termelőszövetkezeti és állami gazdasági munkások. És mi fűti őket, hogy minden ellenszolgáltatás nélkül, sokszor még egy elismerő jó szó nélkül is vállalják ezt a nagyon fárasztó és önzetlen munkát? Azt hiszem nem más, mint az ember legnagyobb közösségi tudatának, a hazafiságnak, a dolgozó emberben mélyen gyökeret vert szocialista együttélésnek és együttérzésnek megnyilvánulása.

Felmerülhet azonban egy másik kérdés is: gondolunk e mindnyájan rájuk, akik sokszor agyonázva, vagy agyonpörkölődve, holtfáradtan érkeznek vissza őrhelyükre egy-egy tűz eloltása után? Gondolunk e rájuk, amikor aratás-cséplés idején éberén őrködnek, dolgozó népünk kenyere fölött? Hiszen ma, a viszonyok megváltozása után egy-egy adódó tűz esetén már nem egy kis kazal gabona éghet el, az egész járásban kialakult nagyüzemi gazdaságok létrejötté után, egy esetleges tűz esetén már egy-egy község egészévi kenyere lehet a tűz martaléka.

Gondolunk e rájuk akkor, amikor a rekkenő hőségben, a ráérő em-

berek esetleg a hús habokban fürdenek, tűzoltóink pedig verejté-
kezve gyakorolnak, hogy felkészültségük, gyorsaságuk, biztonságos
fellépésük állandó legyen.

Én úgy hiszem, hogy n e m ! Legfeljebb felettes szerveink azok,
akik gondolnak erre is.

Ez utóbbi bizonyítéka a mai nap is, amikor felettes szerveink és
a lakosságot képviselő tanács áldozatvállalásával, a testület 80.
éves jubileumának megünneplésével egyidejűleg új otthont, új szer-
tárát adhatunk át derék önkéntes tűzoltóinknak. Tudjuk, hogy a
tűzoltótestületünknek van szép múltja, de érezhetjük, hogy van de-
rűs jelenük és biztosak lehetünk abban, hogy meglessz igéretes,
szép jövőjük is.

Ehez csak az szükséges, hogy a kialakult kollektív szellem a tes-
tületen belül még tovább erősödjön és mélyüljön. Szerezzék meg a
legmagasabb szakmai és politikai tudást, legyenek még inkább közös-
ségi emberek és higgyék meg a bajtársak az elismerés nem marad el.
Sok még az amit a testületnek el kell végeznie.

Még a jövő évben, vagyis 1963-ban át kell a most elhagyott régi
szertár épület mögül szerelnünk a vasszerkezetű tűzfigyelő tornyot,
mai új szertár épületünket körül kell keríteni, az épület kör-
nyékét fásítani, parkírozni kell. Szeretnénk ehhez az épülethez egy
gépkocsivezetői szolgálatilakást építeni, egyrészt a szertár és a
nagyértékű tűzoltószerek őrzése miatt, másrészt azért, hogy adandó
alkalommal a gépkocsivezető állandóan rendelkezésre állhasson.
Mindezek a tennivalók még előttünk állnak és én jól ismerve a baj-
társakat tudom, hogy ezeket a célkitűzéseket meg is valósítjuk.

Meg ragadom itt az alkalmat arra is, hogy elmondjam felettes szer-
veink vezetői előtt azt is, hogy ez-az új tűzoltószertár miképpen
épült fel. A községi tanács a tűzoltótestület parancsnokságával
együtt annak idején, amikor tudomást szereztünk arról, hogy új
tűzoltószertárát építhetünk és megláttuk annak típus tervét, nem
találtuk azt alkalmasnak dinamikusan fejlődő községünk számára.
Éppen ezért vállaltuk a tervek átdolgoztatását és az épület kivi-
telezést saját rezsiben, hogy az építkezéshez a saját erőnket is
hozzáadva olyan új otthont építhessünk tűzoltóinknak, amelyben
kulturáltan társadalmi életet is élhetnek, képezhetik magukat úgy
szakmailag, mint politikailag, de megfelelő helye legyen az egyre
értékesebb felszerelési tárgyaknak is.

Ez-az épület a társadalmi összefogásnak a mi községünkbeni igen
szép bizonyítéka. Bizonyítéka azonban a tanács jó tömegkapcsolá-
tának is. A kivitelezéshez megszereztük a község legjobb szakembe-
reit, akik társadalmi munkaként áttervezték a tervet, tudásuk

javát adták a kivitelezésnél is. A rendelkezésre bocsátott népgazdasági beruházáson és községfejlesztési hitelen kívül szükség volt azonban még rengeteg társadalmi munkára is, amit derék tűzoltóink biztosítottak az alapásástól a tetőfedésig.

Ezelőtt néhány hónappal ennek az épületnek a helyén még derékon felülérő gaz volt és rövid fél év alatt már megünnepelhetjük az új szertár felavatását, élvezhetjük a jól végzett munka gyümölcsét.

Köszönetet kell itt mondanom mindazoknak, akik ezt lehetővé tették. Köszönetet mondok elsősorban a B.M. Tűzrendészeti Parancsnoksága vezetőinek, a Zala megyei Tanács Tervosztálya Vezetőjének, a Megyei Tűzoltóalosztálytól segítséget nyújtó bajtársaknak, Farkas János főmérnök elvtársnak, aki az épületet áttervezte és az építkezést állandóan ellenőrizte, Karlovics József építésvezetőnek, aki élettapasztalata és szaktudása javát adta ehhez az építkezéshez, de az anyagokra is úgy vigyázott, mint a sajátjára.

Köszönetet mondok az építkezést végző Járási Termelőszövetkezetek Önálló Építőipari Vállalatának és vezetőjének Ács Károly építész technikusnak, akik az építőipari munkát végezték igazán megfelelő lelkiismeretességgel. Köszönetet mondok az építkezésen résztvevő valamennyi dolgozónak és külön Baracska Pál elvtársnak a községi tanács Vb. helyettes elnökének, aki nem ismert fáradtságot a szükséges feltételek biztosítása érdekében. Köszönetet mondok derék tűzoltóinknak, akik az alapárok ásásától a betonozásig, a villanyszereléstől, a szobafestés-mázolásig több, mint 50.000.-Ft. értékű társadalmi munkát végeztek el ezen az épületen azért, hogy maguknak megfelelő otthont teremtsenek. Köszönet illeti még kis uttoróinkat is, akik a maguk kis erejével jöttek segíteni, társadalmi munkát végezni.

Nem tudok mindenkinek köszönetet mondani, mert az igen hosszú időt venne igénybe, mégis utoljára, de nem utolsó sorban köszönetet kell mondanom a tűzoltóbajtársak feleségeinek és édesanyjaiknak, akik szótlanul türték, hogy férjük, vagy fiuk résztvegyen napi munkája után ezen az építkezésen. Köszönetet mondok, ha névszerint nem is, mindazoknak akik segítettek ezt az épületet megalkotni és létrehozni.

El kell mondanom, hogy építkezés közben nem egyszer kellett nehézségekkel megküzdenünk az anyagbeszerzés, a szükséges eszközök biztosítása érdekében. Az emberi akarat azonban minden akadályt legyőz, ha jót és szépet akar önzetlenül alkotni a közösség érdekében.

Jómagam kimondhatatlanul boldognak érzem magam ezen a napon, amikor új otthont adhatunk át tűzoltóinknak, mert ezzel úgy érzem, a jól és önzetlenül végzett társadalmi munka nyert jutalmazást.

Nem ismertetem tűzoltótestületünk eredményeit, hisz azt feletteseink, de a bajtársak is jól ismerik, felesleges lenne tehát az időt ezzel is nyújtani.

Az illetékes szervek által ezután átadandó előléptetések és jutalmak kifejezik, ha talán csak részben is, azt a megbecsülést, amelyet feletteseink éreznek eziránt a 80-éves testület iránt.

Beszédem befejezése előtt kéréssel fordulok tűzoltótestületünk valamennyi tagja felé. Kérése lényege a következő:

Ezután végzendő tűzoltómunkájukat töltsék meg mindig politikai tartalommal is, munkájukhoz igényeljék párt és a tanács támogatását, hiszen a munka amit végeznek, önmagában véve is politika. Politika nélkül nem történik napi életünkben semmi sem és hiába van bármilyen jól végzett szakmunka, hiába van a legnagyobb fegyelmezettség, esküjünkben vállalt kötelezettségükhöz csak úgy tudnak a bajtársak hivek maradni, ha politikailag is tisztán látnak. Látnia kell a testület minden tagjának, hogy a párt és az állami szervek értékelik az önkéntes tűzoltók munkáját, megbecsülik helytállásukat és teljesítményeiket, örülnek sikerüknek, de segítenek nehézségeikben is.

Soha ne feledjék, hogy valamennyien a nép gyermekei. Szolgálják továbbra is becsületesen a proletárdiktatúrát, minden erejükkel támogassák népünk érdekeit képviselő pártunkat, a Magyar Szocialista Munkáspártot és Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányunkat.

Közelebbről segítsék ezután is a tanácsi munkát, segítsék a párt célkitűzéseit megvalósítani. Mi igényelni fogjuk ezt a segítséget már a legközelebbi időben, hisz a tanácsválasztások előkészítő munkálatai már megkezdődtek, ez pedig olyan nagy tömegmozgósító munka, amihez segítségre lesz szüksége a pártnak és a tanácsnak. Önök közül is kerül ki majd tanácstag, ebben biztos vagyok bajtársak, ezért is kérem segítsenek ennek a feladatnak az elvégzésében és legyenek majd büszkék azokra, akik iránt a választók bizalma megnyilvánul és aki, vagy akik a tanácsban is képviselhetik majd a dolgozók érdekeit.

Felettes szerveink jelenlévő képviselőit arra kérem, segítsék továbbra is tűzoltótestületünket, hogy megvalósíthassuk mindazokat a célkitűzéseket, amelyeket magunk elé tűztünk, hogy még az eddiginél is hatékonyabban szolgálhassuk községünk lakosságának érdekeit.

Testületünk tagjait arra kérem, hogy tanuljanak egymástól, becsüljék egymást és elődeinket is, akik közül mai ünnepségünkön is résztvesznek azok, akik még élnek, és akik munkájukkal ugyancsak hozzájárultak ahhoz, hogy mi itt a mai napon ezt a szép jubileumi ünnepséget megülhetjük, a tűzoltótestület új otthonában.

Kívánom mindnyájunknak, hogy új otthonunkban érezze magát jól.

Legyen ez az épület második otthonuk, műveljék itt magukat és ha ez így lesz, és én biztos vagyok abban, hogy így lesz, - úgy a nagymultu Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltótestület még nagyon sok sikert könyvelhet el magának, élvezheti közösségünk dolgozóinak és feletteseinknek teljes bizalmát és én ehhez kívánok valamennyi tűzoltóbajtársnak erőt-egészséget, ünnepségünk befejezése után pedig nagyon kellemes és jó szórakozást.

Előre... A Néppel tűzön-vizen át!...

Székelyhidi Vilmos ny .VB. titkár

Ünnepi beszéde

A Zalaszentgróti Önkéntes Tűzoltóegyesület Zenekarának 30.évfordulója alkalmából 1978.május 20-án
este 6-órákor.

Kedves Vendégeink!

Kedves Tűzoltóbajtársak!

Szeretve tisztelt Tűzoltózenészeink!

Bár 30-év történelmi távlatban nem túl nagy idő, három évtizedre még vissza is lehet emlékezni, bevallom mégis gondban voltam, amikor tűzoltóegyesületünk parancsnoka feltért arra, hogy a mai kedves és meghitt jubileumi ünnepségen, a tűzoltózenekar 30-éves évfordulóján mondjak ünnepi beszédet és méltassam a zenekar tevékenységét. Gondban voltam, de a megtisztelő felkérésnek nem tudtam ellenállni, hisz 30-évvel ezelőtt kimondhatatlan lelkesedéssel és akkor még dús, fekete hajjal jómagam is bábáskodtam annak a zenekarnak a születésénél.

Komoly nekibuzdulással láttam hozzá méltató beszédem megírásához, amelynél az idő ugyancsak kötött, de azért ha nagyon röviden visszapillantva a múltba, egy-egy rövid képben megpróbálom felvillantani megyénk egyetlen tűzoltózenekara megszületésének körülményeit, ezzel emlékeztetve az akkor még fiatal, de ma már több családos és ugyancsak öszülő, vagy már teljesen öszhaju zenekari tagokat és a helyükbe lépő fiatalokat is 30-vval előbbre, amikor sokkal nehezebbek voltak a gazdasági viszonyok, de a mai-nál sokkal nagyobb volt a jó és szép iránti lelkesedés.

1947-év végén abból az elgondolásból kiindulva, hogy a II. világháború okozta romokat már eltakarítottuk, zalaszentgróton is megindult már minden vonatkozásban a termelés, azon kezdtünk gondolkozni, hogy célszerű lenne egy fuvós zenekart létrehozni elsősorban azért, hogy az akkor még működő nyolc különféle párttal vívott harcban kihasználhassuk a zene tömegvonzó erejét, hisz ahol a zene hangjai szólnak, a tömegek oda mennek, másodsorban és mégsem utoljára azért, hogy megismertessük és megszerettessük az emberekkel a zenét, a szebbnél-szebb melódiákat, a fáradtságos napi munka után, felüdülést nyújtva számukra. Akkor már arra is gondoltunk, hogy amennyiben sikerül egy zenekart létrehozni, azok tagjaiból jónéhány kottaolvasó, hangszerhez értő és azon játszani tudó ember kerül ki, növekszik tehát a lakosság egyrészének műveltségi színvonal is.

A község kommunista vezetői már akkor is tudatában voltak

annak, hogy a zene hangjai, különösen a népdalok egy adott talaj virágai, amelyek teljes pompájukban kivirulnak a zeneszerzői tudat és a zenészek hangszeres tudásának kifejező ereje révén.

Tudtuk, hogy a zenének a népzenevel való gazdagodás talaján kell folynia, hisz a zenét maga a nép alkotja, a művészek, a zeneszerzők csak rendszerezik, kottákon rögzítik, a zenészek pedig kifejezik hangszereiken és visszaadják oda, ahonnan származik: a népnek.

Tudtuk, éreztük azt is, hogy maga a zene választékos szépséget képes nyújtani, amely fejleszti az emberek szép iránti, művészi ízlését.

Megfontolásunknak sikerült megnyerni a község egész lakosságát, a lakosságot képviselő községi képviselőtestületet, sőt az akkori Járási Főjegyzőt is és mindezek után született meg 1948. augusztus 19-én a község képviselőtestületének 37/1948. számú véghatározata, amelyben engedélyezte 20-db. hangszerből álló zenekari felszerelés, hangszer megvásárlását a Mogyóróssy hangszergyártól 20.000.-Ft. értékben. Ebben az időben a forintból még oly kevés volt, hogy a hangszerek átvételekár csak 11.000.-Ft.-ot tudtunk kifizetni, éppen ezért készfizetői kezeseket is kellett keresni, amelyre Nyikos György és Homoki Dezső képviselőtestületi tagok vállalkoztak és a zenekar teljes árára váltófedezetet adtak vállalva azt is, hogy ez a jelképes tartozás birtokukra jelzálogként bekebelezést nyerjen. Ilyen előzmények után utaztunk fel, megfelelő levélbeli megállapodás után az akkori tűzoltóparancsnokkal, az-azóta már elhunyt Tóth Lajossal Budapestre a hangszerek átvételére és hazaszállítására. Emlékszem az ügynek akkor olyan nagy hire volt, hogy késő este, amikor a hangszerekkel hazaérkeztünk, az autóbussznál több mint százan vártak bennünket, de inkább a hangszereket. Hangszerünk már volt, az azokon való játszásra is volt jelentkező, még fölös számban is, nem volt azonban karmesterünk.

Pályázatot hirdettünk a karmesteri tisztségre betöltésére és mivel az országban akkor még nagyon kevés zenekar működött, számtalan jelentkező nem is túlzott igényekkel ennek a tisztségnek a betöltésére, országos nevű karmesterek, nyugdíjas zenészek, sőt művészek is.

A kezdet kezdetén azonban karmester díjazására még nem volt a községnek anyagi fedezete, olyan embert kellett keresnünk erre a posztra, aki igen szerény igényeket támaszt és a karmesterséget hivatásszeretettel, ugyszólván társadalmi munkában látja el. Aki tudja, hogy ez mit jelent, az előtt nem kell részletezni ennek megértését. Soha hangjegyet még nem olvasott, hangszer a kezében még nem tartott emberekből kellett zenészeket nevelni, majd ezután egy-

egy zeneszámot betanítani.

A sok jelentkező közül így esett a választás a vasvári születésű, de Budapesten dolgozó Oroszlán János barátomra, aki vállalta a nehézségeket és leköltözött a Fővárosból Zalaszentgrótra.

Itt elsősorban lakást kellett részére biztosítani, ami akkor nehezebb volt sokkal, mint ma. Ezt a problémát átmenetileg úgy oldottuk meg, hogy a mai gimnáziumi kollégium helyén, a volt jószágfelügyelői épületben utaltunk ki igényeinek megfelelő lakást, kényerét pedig az akkor még működő Ipartestület jegyzőjeként volt kénytelen megkeresni. Ilyen nehéz körülmények között kezdett működni a zenekar és alig egy rövid év elteltével, ha jól emlékszem, a Recece indulóval kísértük sorköteleseinket a sorozásra és bevonulásukkor a vasutállomásra.

1949. május 1-én már zenészbresztővel köszöntötte a zenekar a község lakosságát. A zenekar beváltotta azt a várákózt is, hogy a hangszerek tömegvonzó erejével segítse a párt célkitűzéseit.

Az akkori többpártrendszer választási küzdelmeiben az egész járás területére kijárt zenekarunk, és ahol a zenekar hangszerei megszólaltak, mindig ott volt a legnagyobb tömeg, annak a pártnak a szónokait hallgatták meg, ahol a zene szólt, következésképp az a párt győzött, amelyik a tömegeket a zene erejével is magához vonzotta. Így segítette az a már 30-éves zenekar nemcsak a választásokon, de például a falvak villamosításakor, a ma már rossz- emlékü kölcsönjegyeztetésekor, a termelőszövetkezetek szervezésekor a politikai munkát. És ma sincs ez másképp. Elképzeltetlen pl. egy párt, vagy állami ünnepség a tűzoltóegyesület zenekarának közreműködése nélkül.

A megalakulástól is jó pár évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy a már működő zenekar fenntartási költségeit előbb a nagyközségi tanács, még később a tűzoltóegyesület a saját költségvetésében biztosítsa.

Hosszu és keserves évek teltek el, amíg a zenészeknek a saját zsebük terhére kellett megvásárolniuk a hangszerük tisztításához szükséges sídolt és jómagamat is nem egy zenész jó Édesanyja szidott meg ezért, no meg azért is, hogy zenész fia minden szabadidejét a zenekari próbákra tölti, otthon meg pokollá teszi a család életét, mert kitrombitálja a családot is a lakásból.

Mindezek ma már csak kellemetlen emlékek és hajlamosak is vagyunk mindezeket elfelejteni, hisz nagyon régen volt már mindez.

Az ünneprontás szándéka nélkül el szeretném még mondani, hogy bizony azért még ma is sok nehézséggel kell zenekarunk fennmaradhatás érdekében megküzdeni.

Anyagi gondjai ma már nincsenek a zenekarnak. Van azonban néhány arra illetékes, aki úgy gondolja, hogy a zenekar olyan, mint egy kalap, amelyet akkor akaszthat le a fogasról, ha esik az eső, vagyis akkor ha szükség van rája. Ennek a személetnek kellene megszűnie és akkor még minden jóra fordulhatna. Mi csupán csak erkölcsi támogatást és az eddiginél nagyobb megbecsülést kérünk az arra illetékesektől zenekarunk egésze és annak tagjai részére.

Szeretnénk mindenkivel megértetni, hogy a zene, a kotta nemzetközi, azt a világon mindenütt egyformán megértik és azt pártunk is törekszik a nemzetköziségre, az épen ott születik meg, ahol a nemzeti művészet is virágzik.

Ezért akarjuk és ezért kell a mi tűzoltózenekarunkat és minden zenekart fejlődésében is segíteni, hisz ahogy Ilja Ehrenburg a nagy szovjet filozófus-író is megállapította: „A muzsika olyan, mint a madárfütty, mindenkié!”

A zenélés, a muzsikálás tehát tulajdonképpen nem öncél.

Minden zenét szerető ember tudja, hogy a zene csak akkor szerezhetsz élvezetet, ha annak minden eleme, a dallam, a hangzás és az ütem is meghatározott harmónikus egységben van és nyer a hangszereken kifejezést. Ebből következik, hogy nagyon kell szeretni a szép zenét, de szeretnünk kell azokat is, akik azt hangszereiken tolmácsolják, közelebbről a zenészeket.

Jómagam úgy érzem, hogy az mindenütt így van és itt zalaszentgróton is így lesz, hisz nem új dolog az, hogy az igazán széppel tehetetlen még az idő is. Ha ez nem így lenne, nem gyönyörködhetnénk Bartók és Kodály, Kálmán Imre, Lehár Ferenc, Bach, Schubert, Mozart és még sok világhírű zeneszerő örökszép melódiáiban.

Ezen a nagyon szép, örömkben és gondokban is gazdag három évtizeddel teli jubileumon nem óhajtok szíves türelmükkel visszaélni, igyekeztem röviden elmondani, mindazt amit néhány pere alatt lehetett. Szeretném visszaemlékezésemet úgy befejezni, hogy mindnyájuk hangulata az eddiginél is vidámabb legyen, hitük a zene szépségei iránt növekedjen, lelkesedésük az eddiginél is lángolóbb maradjon.

Nem mulaszthatom el, hogy kimondhatatlan nagyrabecsüléssel ne köszöntsem zenekarunk első karmesterét Oroszlán János barátomat, aki 1956-évéig tanította zenészeinket, azután immár 19-éve egyhuzomban ugyanezt a tisztséget betöltő Bajor István barátomat, a zeneiskola igazgatóját, akinek karmestersége ideje alatt indult igazán virágzásnak a ma 16-főre apadt zenekar, és végül a csupán négy főt kitevő zenekari alapító tagokat: Marton Józsefet tűzoltóegyesületünk parancsnokát, Pál Józsefet, Varga Sándort és

Hideg Ferenc elvtársakat, akik ma már 30-éve játszanak változatlan buzgalommal hangszereiken, de zenekarunk valamennyi többi tagjának is, akik szabad idejük nagy részét feláldozva járnak el a zenekari próbákra és úgy érzem ezzel kiérdemlik egész zalaszentgróti minden lakójának teljes mértékű megbecsülését,

Jubileumi ünnepségünk méltatását egy kívánsággal szeretném befejezni.-

A zene a muzsák egyike. Egy latin közmondás szerint:...Ha szólnak a fegyverek, hallgatnak a muzsák...

Én azt hiszem mindnyájunk nevében szólok, amikor azt kívánom a megalakulásának 30-éves jubileumát ünneplő Zalaszentgróti Tüzoltóegyesület Zenekara minden kedves és becsült tagjának, de magunknak is, hogy hallgassanak a fegyverek az egész világon és szóljanak szüntelenül a muzsák.

Szálljanak a zene magasztos hangjai. Önök pedig szeretett zenész barátaim szólaltassák meg hangszereiket az emberek és saját maguk örömére. Ehez kívánok kedves mindnyájuknak egészségben és örömben nagyon gazdag hosszú életet, az elkövetkező években újabb zenekari sikereket és mind nagyobb évszámú jubileumi ünnepek megőrzését.

